

**Bu kitaba sığmayan  
daha neler var!**



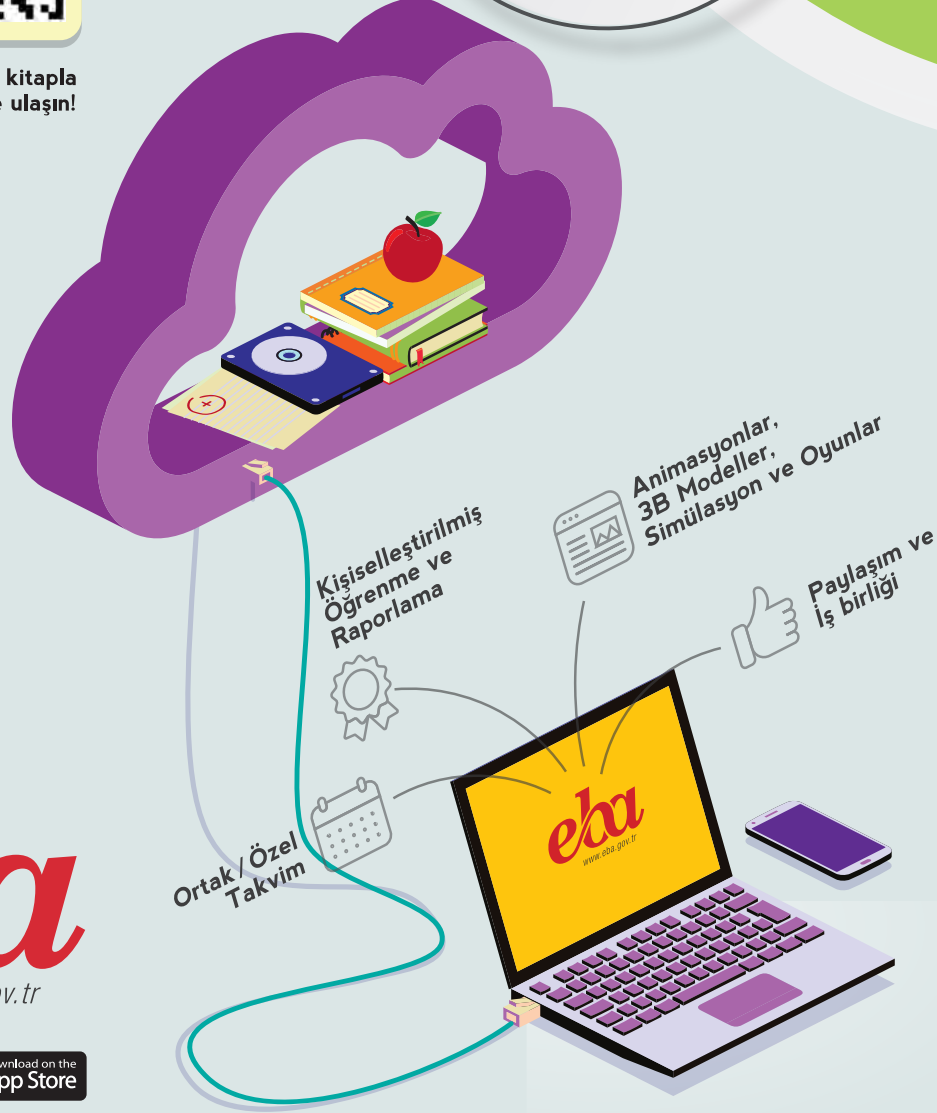
Karekodu okutun, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaşın!

**ÖDS**

**ÖĞRENCİ/ÖĞRETMEN  
DESTEK SİSTEMİ**

<https://ods.eba.gov.tr>

- Konu Anlatımlı Ders Videoları
- Soru Çözüm Videoları
- Ders Anlatım Videoları
- Çoktan Seçmeli Sorular



**eba**  
[www.eba.gov.tr](http://www.eba.gov.tr)



40181 700982

**BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA  
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.  
PARA İLE SATILAMAZ.**

ISBN : 978-975-11-6332-5

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 5'inci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.

KONAKLAMA VE SEYAHAT HİZMETLERİ ALANI

ÖZEL ORGANİZASYON UYGULAMALARI

10 DERS MATERYALİ

**MESLEKİ VE TEKNİK**  
ANADOLU LİSESİ

**KONAKLAMA VE SEYAHAT**  
HİZMETLERİ ALANI



**ÖZEL ORGANİZASYON**  
UYGULAMALARI

**10** DERS  
MATERYALİ





MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ  
KONAKLAMA VE SEYAHAT HİZMETLERİ ALANI

# ÖZEL ORGANİZASYON UYGULAMALARI

10  
DERS MATERYALİ

## YAZARLAR

Ali AYKUT  
Bilge İbrahim ÖZEL  
Nazime Nilay ERKMAN  
Nihat TAŞDEMİR



MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI ..... : 8031  
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ..... : 1959

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

## HAZIRLAYANLAR

<b>DİL UZMANI:</b>	Burcu CANTİMUR
<b>PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI:</b>	Seçkin Seçil BAŞARAN
<b>ÖLÇME DEĞERLENDİRME UZMANI:</b>	Filiz İSNAÇ
<b>REHBERLİK UZMANI:</b>	Sema ARSLAN
<b>GÖRSEL TASARIM UZMANI:</b>	Adnan ÖNAL

ISBN : 978-975-11-6332-5

Millî Eğitim Bakanlığının 24.12.2020 gün ve 18433886 sayılı oluru ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak hazırlanmıştır.



## İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;  
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.  
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;  
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!  
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?  
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.  
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.  
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!  
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.  
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,  
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.  
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,  
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;  
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.  
Doğacaktır sana va'ettiği günler Hakk'ın;  
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:  
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.  
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:  
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?  
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!  
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,  
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:  
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.  
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-  
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,  
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,  
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;  
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!  
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.  
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;  
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;  
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

**Mehmet Âkif Ersoy**

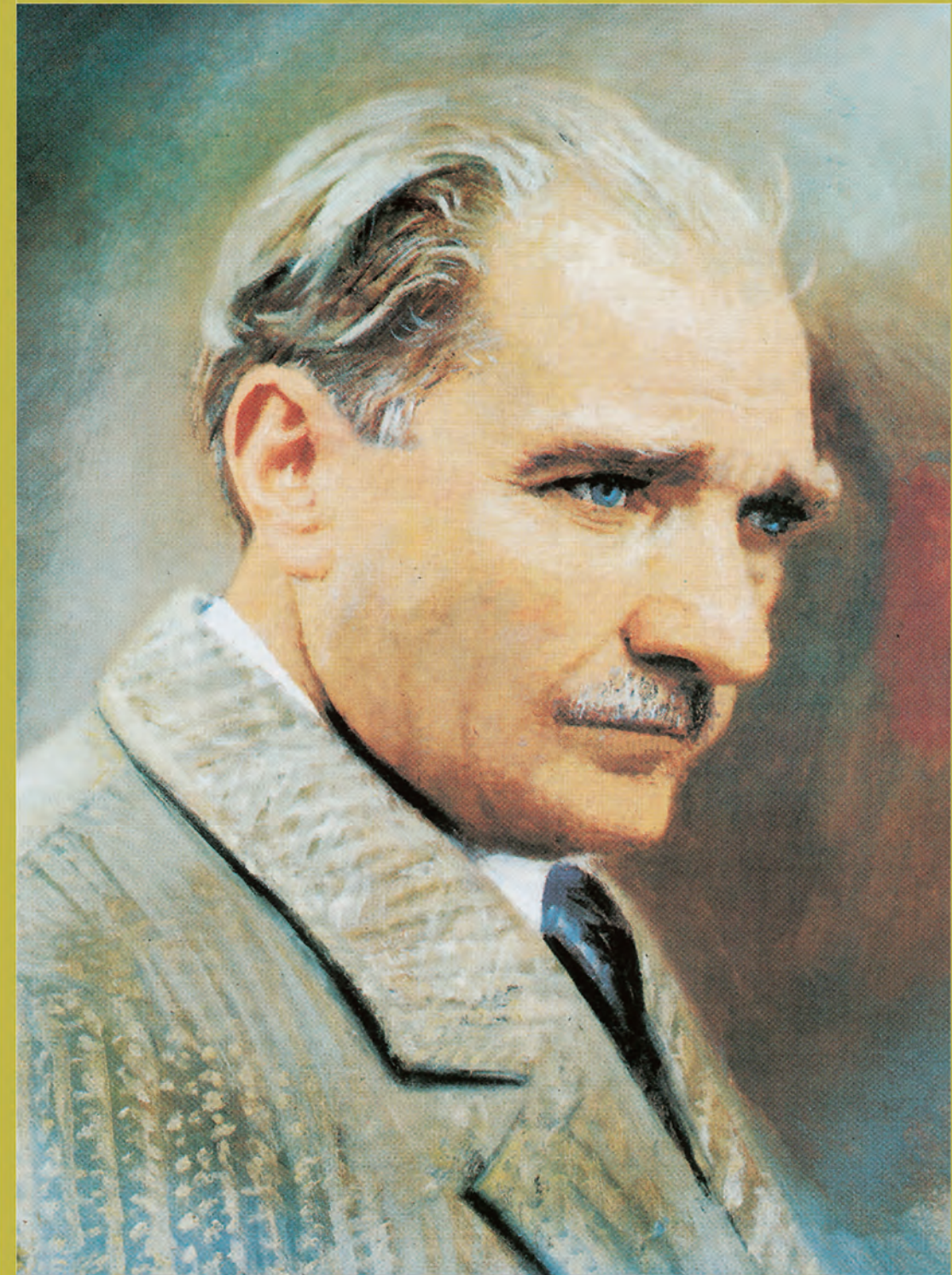
## GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk



MUSTAFA KEMAL ATATÜRK





# İÇİNDEKİLER

DERS MATERYALİNİN TANITIMI ..... 10

1. ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR ..... 13

1.1. ÇOCUK PARTİLERİ ..... 16

1.1.1. Çocuk Partisi Çeşitleri ..... 16

1.1.2. Çocuk Partisi Aktiviteleri ..... 18

1.1.3. Çocuk Partisi Organizasyonunun Aşamaları ..... 21

1.2. ÖZEL TEMALI GÜN ORGANİZASYONU ..... 25

1.2.1. Çocuklara Yönelik Özel Temalı Gün Organizasyonlarının Amacı ve Faydaları ..... 26

1.2.2. Çocuklara Yönelik Özel Temalı Gün Çeşitleri ..... 27

1.2.3. Çocuklara Yönelik Özel Temalı Gün Organizasyonu Aşamaları ..... 30

1.3. ÇOCUK GEZİLERİ ..... 32

1.3.1. Çocuk Gezisinin Amaçları ..... 33

1.3.2. Çocuk Gezi Organizasyonu Yapılabilecek Yerler ..... 34

1.3.3. Çocuk Gezi Organizasyonu Aşamaları ..... 40

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ..... 42

2. GENÇLERE VE YETİŞKİNLERE YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR ..... 45

2.1. TESİS İÇİ ÖZEL ORGANİZASYONLAR ..... 46

2.1.1. Tesis İçi Organizasyon Süreci ..... 47

2.1.2. Tesis İçi Organizasyon Çeşitleri ..... 57

2.2. TESİS DIŞI ÖZEL ORGANİZASYONLAR ..... 66

2.2.1. Kongre Organizasyonları ..... 66

2.2.2. Fuar Organizasyonları ..... 72

2.2.3. Festival Organizasyonları ..... 77

2.2.4. Tur Organizasyonları ..... 82

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ..... 88

TERİMLER SÖZLÜĞÜ ..... 90

KAYNAKÇA ..... 92

CEVAP ANAHTARI ..... 95

## DERS MATERYALİNİN TANITIMI

Öğrenme biriminin adını gösterir.

Öğrenme biriminin numarasını gösterir.

1. ÖĞRENME  
BİRİMİ

ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR



### KONULAR

- 1.1. ÇOCUK PARTİLERİ
- 1.2. ÖZEL TEMALİ GÜN ORGANİZASYONU
- 1.3. ÇOCUK GEZİLERİ

### TEMEL KAVRAMLAR

- Organizasyon
- Özel organizasyon
- Parti
- Gezi
- Hedef kitle
- Tema

### NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Çocuk parti organizasyonunu açıklamayı
- Özel temalı gün organizasyonunu açıklamayı
- Çocuk gezileri organizasyonunu açıklamayı



13

Öğrenme biriminde neler öğreneceğinizi gösteren ön bilgileri gösterir.

Öğrenme birimi içerisinde yer alan konu başlıklarını gösterir.

Öğrenme birimine ulaşmak için kullanılan karekodu gösterir.

Öğrenme birimi içerisinde yer alan temel kavramları gösterir.

Öğrenme biriminin adını gösterir.

Hazırlık sorularını gösterir.

Öğrenme birimine ait görseli, görsel numarasını ve açıklamasını gösterir.

Sayfa numarasını gösterir.

## ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR

### 1. ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR

#### HAZIRLIK SORULARI

1. Çocukların genel olarak hoşlandığı aktiviteler nelerdir?
2. Ailenizle ya da arkadaşlarınızla birlikte kutladığınız ve unutamadığınız en özel gününüz hangisiydi? Neden?
3. Bir geziye katılacak olsanız nereye gitmek istersiniz? Neden?

**Organizasyon**, ortak bir amacı gerçekleştirmek için gerekli tüm unsurları bir araya getirerek birlikte hareket etmeyi temel alan etkinliklerdir. "Düzenleme" anlamına gelen organizasyon kavramının kapsamı oldukça geniştir ve sadece konaklama işletmelerinin animasyon bölümü ile sınırlı değildir. Sınırsız sayıda amaç doğrultusunda ve pek çok farklı mekânda organizasyonlar gerçekleştirilebilir. Örneğin bir doğum günü organizasyonu için mekân olarak konaklama işletmeleri tercih edilebildiği gibi ev ya da iş yerleri de tercih edilebilir. Bunun yanı sıra iki kişinin katılımıyla gerçekleşen satranç karşılaşması için de binlerce kişinin katılımıyla gerçekleşen olimpiyat oyunları için de organizasyon yapılabilir.

**Özel organizasyon**, sınırlı ve özel bir kitle için hazırlanan, gerekli düzenlemelerin belirli bir içerik doğrultusunda yapılmasını ifade eden organizasyon şeklidir. Evin bahçesinde çocuklar için düzenlenen bir doğum günü kutlaması veya konaklama işletmesinde düzenlenen Türk gecesi, belirli bir içeriğe sahip olma açısından özel organizasyona örnek gösterilebilir (Görsel 1.1). Özel organizasyon, "organizasyonun sadece talepte bulunan kişiler için yapılması" anlamını da taşımaktadır.

Konaklama ve seyahat hizmetleri alanında yapılan organizasyonlar, hizmet verilen konukların çeşitliliği nedeniyle oldukça geniş bir yelpazeye sahiptir. Konaklama işletmesi dâhilinde yapılan özel organizasyonların ilk hedefi, konuk memnuniyetini sağlamaktır. Konuk memnuniyeti, bir yandan işletme imajına katkı sağlarken diğer yandan konuk sürekliliğini, dolayısıyla da gelir artışıını beraberinde getirir.



Görsel 1.1: Çocuklar için hazırlanabilecek özel organizasyon

14

## ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR

### 1.1. ÇOCUK PARTİLERİ

Bir şeyi kutlamak, anmak ve katılanların hoş vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen eğlencelere **parti** denir. **Çocuk partileri** merkezinde çocukların olduğu, katılacak çocukların yaş ve gelişim seviyelerine uygun olarak düzenlenen partilerdir.

#### 1.1.1. Çocuk Partisi Çeşitleri

**Çocuk partileri**, çoğunlukla toplumlarda önemli olan ve sembolize ettiği günlerde çocuklara yönelik olarak düzenlenen etkinliklerdir. Çocuklar bu partilerde arkadaşlarıyla ve arkadaşlarıyla birlikte vakit geçirerek sosyal yaşama dair deneyimler kazanır. Parti kapsamında düzenlenen aktiviteler çocuklar bir yandan enerjilerini harcarken diğer yandan eğlenerek duygusal doyuma ulaşır. Odak noktasını çocukların oluşturduğu bu partiler, temaya ve hedef kitleye göre ikiye ayrılır.

**Temaya Göre Çocuk Partileri:** Tema, asıl konu, temel motiftir. **Parti teması** ise organizasyonu yapan partinin ana konusudur. Temaya göre çocuk partileri (Görsel 1.3), belirli bir olayı hatırlatması ve kutlanması amacıyla yapılan partilerdir. Bu partilere çocuğa ait özel bir günde organize edilen doğum günü partisi, dış büğdayı partisi, mezuniyet partisi vb. örnek gösterilebileceği gibi, çocukların eğlenmesi ve sosyalleşmesi amacıyla organize edilen bahar partisi, kardan adam partisi, hayali kahramanlar partisi, balçeğ partisi, yılbaşı partisi vb. de örnek gösterilebilir. Temaya göre sınıflandırılan çocuk partilerinde her ayrıntı, belirlenmiş olan tema doğrultusunda hazırlanır. Eğlence aktivitelerinden ikramlara, kostüm ve dekorasyon süslemelere kadar her şey partinin temasına uygun olur.



Görsel 1.3: Çocuk partileri

#### SIRA SİZDE

Çocuklar için düzenlenecek olan bir doğum günü partisi için uygun olabilecek temalar yazınız.

Çocuklar için düzenlenecek olan bir bahar partisi için uygun olabilecek temalar yazınız.

Öğrenme birimine ait konu başlıklarını gösterir.

Öğrenme birimine ait alt başlıkları gösterir.

Derste öğrenilenleri pekiştirmek için hazırlanmış etkinlikleri gösterir.

16

11

Turizm sektörünün en önemli konuk gruplarından biri, çocuklu ailelerdir. Çocuklu aileler, tatilde kendi istek ve ihtiyaçlarından çok çocuklarının istek ve ihtiyaçlarını önemser. Çocuklar doğaları gereği, doğrudan eğlence üzerine kurulu etkinliklerden çok mutlu olur. Çocuklarının mutluluğu, ebeveynler için başlıca mutluluk sebebidir. Bunun bilincinde olan konaklama işletmeleri, rutin animasyon programlarının yanı sıra işletme yakınında bulunan eğlence alanlarına geziler düzenler. Eğlence alanları, çocukların en keyif aldığı ve ilgi duyduğu gezi noktalarıdır ancak bu tür alanlarda çocukları gözetmek çok zordur. Bu durum ebeveynler açısından büyük endişe yaratır. Bu nedenle, eğlence alanlarına düzenlenecek gezilerle ilgili ebeveynlerin tüm soruları cevaplandırılmalı, kendilerine gerekli bilgilendirmeler yapılmalı ve ebeveynlerden yazılı izin belgeleri alınmalıdır. Ayrıca bu tür gezilerde gezi kurallarının belirlenip çocuklara duyurulması ve üst düzey güvenlik önlemlerinin alınması gerekir.

Çocuk gezisi için hedef kitlenin özelliğine göre farklı eğlence alanları belirlenebilir. Çocuklara yönelik gezi düzenlenebilecek eğlence alanları şöyle gruplandırılabilir:

- Sanatsal ve kültürel eğlence yerleri (tiyatro, sinema, müze, konser salonları, çanak çömlek atölyeleri vb.)
- Spor amaçlı eğlence yerleri (su parkları, doğa yürüyüş alanları, spor karşılaşmaları vb.)
- Çeşitli parti ve özel gün organizasyon yerleri (bayram ve yeni yıl kutlamaları, festival ve fuar alanları vb.)
- Tema parklar veya eğlence parkları (tunapark, çocuk parkları, masal parkları vb.)



### BİLGİ KUTUSU

#### Dünyada En Çok Bilinen Tema Parklar

1. Magic Kingdom At Walt Disney World (ABD)
2. Disneyland (ABD)
3. Tokyo Disneyland (Japonya)
4. Universal Studios Japan (Japonya)
5. Tokyo Disneysea (Japonya)
6. Disney's Animal Kingdom At Walt Disney World (ABD)
7. Epcot At Walt Disney World (ABD)
8. Shanghai Disneyland (Çin)
9. Disney's Hollywood Studios At Walt Disney World (ABD)
10. Universal Studios At Universal Orlando (ABD)

#### Türkiye'deki Tema Parklardan Bazıları

1. Jurassic Land (İstanbul)
2. Miniaturk (İstanbul)
3. Akvaryum (İstanbul)
4. DinoPark ve Akvaryum (Antalya)
5. Parkantepe Harikalar Diyarı (Gaziantep)
6. Anadolu Harikalar Diyarı (Kayseri)
7. Karşıyaka Evrensel Çocuk Müzesi ve Eğitim Kampüsü (İzmir)
8. Tropikal Kelebek Bahçesi / Kelebekler Vadisi (Konya)
9. Sazova Parkı (Eskişehir)
10. Masal Parkı (Osmaniye)

Bilgi dağarcığını geliştiren, ilgi çekici bilgiler yer alır.

Öğrenme birimine ait ölçme ve değerlendirme sorularını gösterir.

### ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru olduğunu düşündüğünüz seçeneği işaretleyiniz.

- I. Doğum günü organizasyonu için masal kahramanları teması
  - II. 7-15 yaşlarındaki çocuklar için doğa teması
  - III. Konaklama işletmesi çalışanlarının çocukları için tanışma teması
- Çocuk parti organizasyonları kapsamında yukarıdakilerin hangilerinde hedef kitleye uygun tema seçilmiştir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I, II D) I, III E) I, II, III

2. Aşağıdakilerden hangisi çocuk parti organizasyonlarının amaçları arasında **sayılmaz**?

- A) Çocukların öz güvenlerini pekiştirmek  
B) Çocuklara kendilerini özel hissettirmek  
C) Çocukların empati becerilerini köreltmek  
D) Çocuklara sosyal ve kültürel değerler kazandırmak  
E) Çocukların iş birliği yapmalarına imkân sağlamak

3. I. Yusuf'un/Nazlı'nın doğum günü davetileri için dans aktiviteleri

II. Kreşe devam eden çocuklar için oyun hamuru aktiviteleri

III. Tiyatro kulübü üyesi çocuklar için spor aktiviteleri

**Çocuk parti organizasyonları kapsamında yukarıdakilerin hangilerinde hedef kitleye uygun aktivite seçilmiştir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I, II D) I, III E) I, II, III

4. I. Doğa teması için ağaç dikme

II. Spor teması için kâğıt katlama

III. Sanat teması için resim yapma

**Yukarıdakilerin hangilerinde çocuk partisi temasına uygun aktivite seçilmemiştir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I, II D) I, III E) I, II, III

5. Aşağıdakilerden hangisi çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonu yapılabilecek günler arasında **yer almaz**?

- A) Düğün töreni  
B) Anneler Günü  
C) Mezuniyet töreni  
D) Ramazan Bayramı  
E) Hayvanları Sevmeye ve Koruma Günü

## ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR



### KONULAR

- 1.1. ÇOCUK PARTİLERİ
- 1.2. ÖZEL TEMALİ GÜN ORGANİZASYONU
- 1.3. ÇOCUK GEZİLERİ

### TEMEL KAVRAMLAR

- Organizasyon
- Özel organizasyon
- Parti
- Gezi
- Hedef kitle
- Tema

### NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Çocuk parti organizasyonunu açıklamayı
- Özel temalı gün organizasyonunu açıklamayı
- Çocuk gezileri organizasyonunu açıklamayı



## 1. ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR

## HAZIRLIK SORULARI

1. Çocukların genel olarak hoşlandığı aktiviteler nelerdir?
2. Ailenizle ya da arkadaşlarınızla birlikte kutladığınız ve unutamadığınız en özel gününüz hangisiydi? Neden?
3. Bir geziye katılacak olsanız nereye gitmek istersiniz? Neden?

**Organizasyon**, ortak bir amacı gerçekleştirmek için gerekli tüm unsurları bir araya getirerek birlikte hareket etmeyi temel alan etkinliklerdir. “Düzenleme” anlamına gelen organizasyon kavramının kapsamı oldukça geniştir ve sadece konaklama işletmelerinin animasyon bölümü ile sınırlı değildir. Sınırsız sayıda amaç doğrultusunda ve pek çok farklı mekânda organizasyonlar gerçekleştirilebilir. Örneğin bir doğum günü organizasyonu için mekân olarak konaklama işletmeleri tercih edilebildiği gibi ev ya da iş yerleri de tercih edilebilir. Bunun yanı sıra iki kişinin katılımıyla gerçekleşen satranç karşılaşması için de binlerce kişinin katılımıyla gerçekleşen olimpiyat oyunları için de organizasyon yapılabilir.

**Özel organizasyon**; sınırlı ve özel bir kitle için hazırlanan, gerekli düzenlemelerin belirli bir içerik doğrultusunda yapılmasını ifade eden organizasyon şeklidir. Evin bahçesinde çocuklar için düzenlenen bir doğum günü kutlaması veya konaklama işletmesinde düzenlenen Türk gecesi, belirli bir içeriğe sahip olma açısından özel organizasyona örnek gösterilebilir (Görsel 1.1). Özel organizasyon, “organizasyonun sadece talepte bulunan kişiler için yapılması” anlamını da taşımaktadır.

Konaklama ve seyahat hizmetleri alanında yapılan organizasyonlar, hizmet verilen konukların çeşitliliği nedeniyle oldukça geniş bir yelpazeye sahiptir. Konaklama işletmesi dâhilinde yapılan özel organizasyonların ilk hedefi, konuk memnuniyetini sağlamaktır. Konuk memnuniyeti, bir yandan işletme imajına katkı sağlarken diğer yandan konuk sürekliliğini, dolayısıyla da gelir artışını beraberinde getirir.



Görsel 1.1: Çocuklar için hazırlanabilecek özel organizasyon

Özel organizasyonlar, eğlence hizmetleri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Gerek konaklama işletmelerinde gerekse eğlence hizmeti sunulan diğer işletmelerde özel organizasyonların başarılı bir şekilde gerçekleşmesi pek çok unsura bağlıdır. Bu unsurların başında “uygun mekân, yeterli ekipman ve kalifiye personel” gelir.

Özel organizasyon kapsamının genişliği, konaklama işletmelerinde hizmet veren animasyon bölümü görevlilerine ait iş ve işlemlerin karmaşık ve zor olduğu algısını yaratmaktadır. Ancak özel organizasyon uygulamaları ile ilgili temel bilgi ve becerilere sahip olan her görevli, her türlü özel organizasyonun üstesinden gelebilir. Özel organizasyonlar, animasyon hizmetleri görevlileri için kişisel yetenekleri sergileme ve tecrübe kazanma konusunda bir fırsattır. Başarılı bir özel organizasyon ortaya koyan görevliler, konuk memnuniyetini sağlama yoluyla işletmeye katkıda bulunur.

Çocuklar için sunulan animasyon aktiviteleri, eğlence hizmetleri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Özellikle tatil amaçlı konaklamalarda, çocuk animasyon etkinliklerinin işletme tercihi- ne etkisi büyüktür. Konaklama işletmelerinde çocuklara yönelik animasyon aktiviteleri çocuk kulüpleri tarafından gerçekleştirilir. Konuk memnuniyeti hedeflenerek planlanan çocuk animasyon etkinlikleri, konukların güzel anılarla dolu bir tatil geçirmesine imkân sağlar. Çocuk kulüpleri sayesinde ebeveynler hem çocuklarıyla beraber keyifli anlar yaşayabilmekte hem de çocuklarının çocuk kulübü aktivitelerine katıldıkları süre boyunca kendilerine zaman ayırabilmektedir (Görsel 1.2).



Görsel 1.2: Çocuklar ve ebeveynleri ile yapılan animasyon aktiviteleri

Birçok ebeveyn, çocuklarını mutlu etmek ve onlarla birlikte güzel bir anıya sahip olmak amacıyla çocuklarının yaşamında önemli olan günler için kutlama hazırlamak ister. Bu yüzden ebeveynler, kutlama etkinliği düzenleme noktasında organizasyon firmalarından veya kutlamaları kendi mekânında düzenleyen işletmelerden özel organizasyon talebinde bulunabilirler. Ebeveynlerin özel organizasyon taleplerinde başka faktörler de söz konusudur. Örneğin ebeveynlerin, sosyal çevrelerinde çocukları için yapılan özel organizasyonlar ile anılmaktan hoşlanıyor olması önemli bir etkidir. Bunun yanı sıra çocukların, arkadaşları için yapılan özel organizasyonlara özenmesinin ve bunu ebeveynlerine ifade etmesinin de rolü büyüktür.

Çocuklara yönelik özel organizasyonlar, temelinde çocukların mutlu olmasını sağlamak üzere gerçekleştirilir. Bu organizasyonlar sayesinde çocukları mutlu olan yetişkinlerin de memnuniyet seviyesi yükselir ve böylece eğlence hizmetleri amacına ulaşmış olur.

## 1.1. ÇOCUK PARTİLERİ

Bir şeyi kutlamak, anmak ve katılanların hoş vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen eğlencelere **parti** denir. **Çocuk partileri**; merkezinde çocukların olduğu, katılacak çocukların yaş ve gelişim seviyelerine uygun olarak düzenlenen partilerdir.

### 1.1.1. Çocuk Partisi Çeşitleri

**Çocuk partileri**, çoğunlukla toplumlarda önemli olan ve sembolleştirilen özel günlerde çocuklara yönelik olarak düzenlenen etkinliklerdir. Çocuklar bu partilerde akranlarıyla ve arkadaşlarıyla birlikte vakit geçirerek sosyal yaşama dair deneyimler kazanır. Parti kapsamında düzenlenen aktivitelerle çocuklar bir yandan enerjilerini harcarken diğer yandan eğlenerek duygusal doyuma ulaşır. Odak noktasını çocukların oluşturduğu bu partiler, temaya ve hedef kitleye göre ikiye ayrılır.

**Temaya Göre Çocuk Partileri: Tema;** asıl konu, temel motiftir. **Parti teması** ise organizasyonu yapılan partinin ana konusudur. Temaya göre çocuk partileri (Görsel 1.3), belirli bir olayın hatırlatılması ve kutlanması amacıyla yapılan partilerdir. Bu partilere çocuğa ait özel bir günde organize edilen doğum günü partisi, dış buğdayı partisi, mezuniyet partisi vb. örnek gösterilebileceği gibi, çocukların eğlenmesi ve sosyalleşmesi amacıyla organize edilen bahar partisi, kardan adam partisi, hayali kahramanlar partisi, bahçe partisi, yılbaşı partisi vb. de örnek gösterilebilir. Temaya göre sınıflandırılan çocuk partilerinde her ayrıntı, belirlenmiş olan tema doğrultusunda hazırlanır. Eğlence aktivitelerinden ikramlara, kostüm ve dekordan süslemelere kadar her şey partinin temasına uygun olur.



Görsel 1.3: Çocuk partileri



### SIRA SİZDE

Çocuklar için düzenlenecek olan bir doğum günü partisi için uygun olabilecek temalar yazınız.

Çocuklar için düzenlenecek olan bir bahar partisi için uygun olabilecek temalar yazınız.



**Hedef Kitleye Göre Çocuk Partileri:** Ulaşılmak istenen ve hitap edilen topluluğa **hedef kitle** denir. Çocuk partilerinde hedef kitle, çocukların özelliklerine ve organizasyonun amacına göre kendi içinde özel bir yapıya sahip olan “çocuk grupları”dır. Çocuk partilerinin hedef kitlesi; hitap edilecek çocukların “yaş, milliyet, gelişim seviyesi, bir arada bulunma amacı” gibi özelliklerine göre farklılık gösterir. Örneğin bir konaklama işletmesinde animasyon hizmetleri tarafından hazırlanacak bahçe partisinin hedef kitlesi, tatil için işletmede bulunan ve farklı ülkelerden gelen çocuklar olacaktır. Aynı işletmede, çocuklarının sosyalleşmesi ve eğlenmesi amacıyla ebeveynler tarafından talep edilen bahçe partisinin hedef kitlesi ise sadece bu partiye davetli olan çocuklar olacaktır (Görsel 1.4). Hedef kitlenin fiziksel ve psikolojik özelliklerinin bilinmesi, parti organizasyonunun amacına ulaşması için son derece önemlidir.



Görsel 1.4: Bahçe partisinde eğlenen çocuklar



### SIRA SİZDE

Çocuklara yönelik parti organizasyonları için hedef kitlenizi belirleyiniz.

Belirlediğiniz hedef kitleye uygun olarak çocuk partisi için örnek isimler yazınız.

--	--

### 1.1.2. Çocuk Partisi Aktiviteleri

Çocuklara yönelik parti organizasyonlarında uygulanacak aktiviteler, öncelikle partinin temasına ve hedef kitlesine uygun olarak seçilmelidir. Bunun yanı sıra çocuk parti organizasyonları için seçilecek aktivitelerin başka özelliklere de sahip olması gerekir. Bu aktiviteler:

- Partide bulunan tüm çocukların katılımını sağlayabilmelidir.
- Çocuklara paylaşma ve iş birliği yapma imkânı sunabilmelidir.
- Çocukların öz güven ve empati becerilerini geliştirebilmelidir.
- Çocukların bir gruba ait olma ve kendini özel hissetme ihtiyaçlarını karşılayabilmelidir.
- Din, dil, ırk gibi farklılıkların birer zenginlik kaynağı olduğunu vurgulayabilmelidir.
- Çocukların kendilerini rahatça ifade edebileceği bir ortam sunabilmelidir.
- Sosyokültürel değerlerin kazanılmasını destekleyebilmelidir.

Çocuk parti organizasyonları için aktivite seçiminde dikkat edilmesi gereken diğer bir konu ise partinin yapılacağı mekândır. Partinin yapılacağı mekân, ne tür parti aktivitelerinin yapılabileceği konusunda fikir verir. Örneğin bir konaklama işletmesinin salonunun ya da çocuk kulübünün sunduğu imkânlar ile havuzunun ya da bahçesinin sunduğu imkânlar aynı değildir. Bu nedenle, planlanacak aktivitelerin özellikleri de mekânın koşulları doğrultusunda birbirinden çok farklı olacaktır.

**Mekâna Göre Seçilebilecek Çocuk Partisi Aktiviteleri:** Her mekânın, çocuk parti aktivitesi için sahip olduğu olanaklar farklıdır. Bu nedenle çocuk partisi organizasyonu için aktivite seçerken ve planlarken partinin yapılacağı mekânın şartları göz önünde bulundurulmalıdır. Mekâna göre seçilebilecek çocuk parti aktiviteleri genel olarak “kapalı alanlarda yapılabilecek aktiviteler” ve “açık alanlarda yapılabilecek aktiviteler” olarak iki şekilde ele alınır.

**Kapalı alanlarda yapılabilecek çocuk partisi aktivitelerine** müzik, dans ve kukla gösterileri, drama, taklit yarışmaları, balonla ya da pinpon topu ile yapılabilecek yarışmalar örnek gösterilebilir (Görsel 1.5).



Görsel 1.5: Kapalı alanlarda yapılabilecek çocuk partisi aktiviteleri

**Açık alanlarda yapılabilecek çocuk partisi aktivitelerine** ise müzik ve dans gösterileri, komedi sihirci, havuz oyunları ve yarışmaları, kum oyunları, topla, kukayla (labut) veya ipe yapılabilecek yarışmalar, yüz ve vücut boyama etkinlikleri örnek olarak gösterilebilir (Görsel 1.6).



**Görsel 1.6:** Açık alanlarda yapılabilecek çocuk parti organizasyonu

**Temaya Göre Seçilebilecek Çocuk Partisi Aktiviteleri:** Çocuk partisinin hangi ana konu temel alınarak ve hangi amaçla gerçekleştirileceği, parti için ne tür aktivitelerin seçileceği konusunda rehber olmalıdır. Çocuk partisi için aktiviteler; beklentiye, çocukların özelliklerine ve partinin ana konusuna uygun olarak seçilmelidir.

**Doğum günü temalı çocuk partisi aktivitelerine** müzik, dans, kukla ve illüzyon gösterileri, şarkı söyleme ve taklit yapma yarışmaları örnek verilebilir (Görsel 1.7).



**Görsel 1.7:** Doğum günü temalı çocuk partisi

**Doğa sevgisi temalı çocuk partisi aktivitelerine** müzik, dans ve kukla gösterileri, ağaç ya da çiçek dikme veya sulama etkinliği, resim ve afiş yapma yarışmaları örnek verilebilir (Görsel 1.8).



**Görsel 1.8:** Doğa sevgisi temalı çocuk partisi

**Tanışma ya da veda temalı çocuk partisi aktivitelerine** müzik, dans ve kukla gösterileri, parti sırasında çekilen fotoğrafların sahneye yansıtılması ve davetlilerle paylaşılması örnek verilebilir (Görsel 1.9).



Görsel 1.9: Tanışma temalı çocuk partisi

**Masal kahramanları temalı çocuk partisi aktivitelerine** kostümlü müzik ve dans gösterileri, yaratıcı drama etkinlikleri, çizgi film gösterimi örnek verilebilir.

Eğlence hizmetleri içerisinde önemli bir yere sahip olan parti organizasyonlarına çeşitleri açısından bir sınırlama getirmek mümkün değildir. Teknolojik gelişmeler, bireylerin ilgi, ihtiyaç ve davranışlarındaki değişimin sürekliliği ve animasyon hizmetlerinin temelinde bulunan yaratıcılık her an yeni bir parti çeşidinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır (Görsel 1.10). Bu gerekçeler aynı zamanda, parti organizasyonu aktivitelerinin farklılaşmasını ve zenginleşmesini de sağlamaktadır. Eğlence hizmetleri görevlileri, yenilikleri ve sosyokültürel hayattaki değişimleri takip ederek güncel kalmalı ve bu yöndeki kazanımlarını parti organizasyonlarına yansıtabilmelidir.



Görsel 1.10: Parti aktivitelerinde yaratıcılık



### SIRA SİZDE

Temaya ve hedef kitleye göre hazırlanabilecek çocuk parti çeşitleri ve bu organizasyonlarda uygulanabilecek aktiviteler düşününüz. Bulduğunuz örnekleri aşağıya yazarak sınıfta paylaşınız.

Çocuk partisi çeşidi	Aktiviteleri

### 1.1.3. Çocuk Partisi Organizasyonunun Aşamaları

Çocukların partiye karşı ilgi ve isteklerini tüm parti süresince canlı tutmak ve partiden keyif almalarını sağlamak son derece önemlidir. Bunun yanı sıra parti davetlilerinin ve partinin ev sahibi olan ebeveynlerin beklentilerini en üst seviyede karşılamak ve kendilerine bütçelerinin elverdiği en iyi hizmeti sunmak gerekir. Çok yönlü organizasyon gerektiren çocuk partilerinde amaca ulaşabilmek için her aşamanın dikkatli ve ayrıntılı bir şekilde planlanması gerekir. Çocuk parti organizasyonu için planlama aşamaları şöyle sıralanabilir:

**Çocuk Partisi Talebinin Kaynağını Belirleme:** Organizasyon talebinin kaynağı, çocuk partisinin ne amaçla (doğum günü, mezuniyet ya da bayram kutlama vb.) gerçekleşeceğini bildirir. Partinin amacı, parti temasının belirlenmesini sağlayan önemli bir faktördür. Çocuk partisi talebi genel olarak şu kaynaklardan gelir:

- Çocuğa ait özel bir gün için çocuğun ebeveynlerinden (doğum günü, sünnet töreni vb.)
- Tatil yapmakta olan çocukların eğlenceli vakit geçirmeleri için konaklama işletmelerinden [tanışma partisi, kayak partisi, yılbaşı partisi vb. (Görsel 1.11)]
- Tanıtım, açılış ya da halkla ilişkiler faaliyetleri kapsamında çeşitli kurum ve kuruluşlardan (alışveriş merkezinde kardan adam partisi, şirketin kuruluş yıl dönümü dolayısıyla düzenlenen masal kahramanları partisi vb.)



Görsel 1.11: Eğlenen çocuklar

**Parti Bütçesini Belirleme:** Parti sınırlarının belirlenebilmesi parti için ayrılan bütçeye bağlıdır. Hazırlanacak taslak bütçede parti aktiviteleri, ekipmanlar, hediyeler, ikramlar gibi maliyet unsurları tek tek listelenir. Bu sayede, parti talebinde bulunanlar kendi bütçelerine uygun aktiviteleri seçebilme imkânına sahip olur. Taslak bütçenin hazırlanması, aynı zamanda organizasyonu gerçekleştirecek işletme yetkililerinin gelir gider ve kâr hesaplamalarını doğru şekilde yapabilmelerini sağlar.

**Parti Temasını Belirleme:** Parti talep eden işletme, kurum ya da kişiler parti temasının belirlenmesinde öncelikli faktördür. Partinin amacı, talepte bulunan kaynak tarafından ortaya konulur. Sonrasında amaca uygun olarak alternatifler üretilir ve kaynağa gerekli bilgilendirmeler yapılarak partinin temasına karar verilir.

**Partinin Hedef Kitleisini Belirleme:** Partiye katılması beklenen ya da istenen çocukların sayısı, yaşları ve gelişim seviyeleri, konuştukları dil, parti sırasında ebeveynlerinin yanlarında olup olmayacağı gibi ayrıntıların belirlenmesi gerekir. Partiye katılacak çocuk grubuna ait bilgiler, organizasyonun aşamalarını planlayabilmek ve organizasyonu başarılı şekilde gerçekleştirebilmek için yol göstericidir.

**Partinin Mekanını, Tarihini ve Süresini Belirleme:** Parti mekânının belirlenmesinde partiye katılacak çocuk sayısının, çocuklara ait özelliklerin, temanın ve partiye ayrılan bütçenin etkisi büyüktür. Partinin yeri ve zamanı, bütçe doğrultusunda alternatifler sunularak parti talebinin geldiği kaynak ile birlikte netleştirilmelidir. Parti için kararlaştırılan yer ve zaman, parti aktivitelerinin ve partide kullanılacak araç gereç, dekor gibi unsurların sınırlarını belirlemek açısından önemlidir.

**Parti Aktivitelerini Belirleme:** Çocuk parti organizasyonlarının çocuklar açısından en eğlenceli, en akılda kalan ve hareketli kısmı parti aktivitelerinin yapıldığı aşamadır (Görsel 1.12).

Parti isteğinde bulunan kaynağın talepleri doğrultusunda aktiviteleri belirlerken;

- Partiye katılacak çocukların yaşlarına ve gelişim seviyelerine,
- Toplumun kültürel değerlerine,
- Kullanılacak materyallerin kolay ulaşılabilir olmasına,
- Aktiviteleri uygulayabilecek yeterliliğe sahip görevliler bulundurmaya,
- Çocukları olumsuz etkileme ihtimali bulunan araç gereç, karakter ve kostümleri kullanmamaya,
- Hijyen ve güvenlik koşullarına dikkat edilmelidir.



Görsel 1.12: Örnek parti aktiviteleri

**Parti İçin Gerekli Araç Gereçleri Belirleme:** Çocuk parti organizasyonlarında “partinin temasına, hedef kitlesine, partinin yapılacağı mekâna ve planlanan parti aktivitelerine” göre birbirinden farklı birçok araç gerece ihtiyaç duyulur. Çocuk partilerinde kullanılan araç gereçlerin başlıcaları “sahne ve salon için çeşitli dekor ve süslemeler, ışık ve ses sistemleri, çocuk ve animatörler için kostüm ve aksesuarlar, ikramlar ve hediyeler”dir. Parti talebinde bulunan kaynağın isteklerini de (özellikle ikram ve hediyelerle ilgili) dikkate almak gerekir. Araç gereçleri, partinin merkezinde “çocuklar”ın olduğunu göz önüne alarak onların ilgisini çekecek Görsel 1.13’teki gibi canlı renklere ve sevimli komik karakterlerden seçmeye özen gösterilmelidir.



Görsel 1.13: İlgi çekici parti malzemeleri

**Parti İkramlarını Belirleme:** Parti isteğinde bulunanların taleplerine göre parti sırasında çocuklara çeşitli ikramlarda bulunulabilir. İkramlar; partinin temasına, hedef kitlesine, saatine ve bütçesine göre belirlenerek farklı şekillerde sunulabilir (Görsel 1.14). İkram edilecek yiyecek ve içecekler, çocukların gelişim özellikleri ve damak zevki göz önünde bulundurularak seçilmelidir. İkramların hijyenik koşullarda ve sağlığa uygun içeriklerle üretilmiş olmasına çok dikkat edilmelidir. İkramların içerikleri konusunda ebeveynler bilgilendirilmelidir. Böylece özellikle alerjik bünyeli çocuklarda görülebilecek sorunların önüne geçilir. İkramlar, parti esnasında çocukların ilgisinin yiyecek ve içeceklere yönelmesini önlemek üzere parti alanından farklı bir yere konumlandırılmalıdır.



Görsel 1.14: Partiye katılacak çocuklara yapılabilecek ikramlar

**Parti Güvenlik Önlemlerini Belirleme:** Çocuk partilerinde gerek katılımcıların gerek çalışanların sağlığını tehlikeye sokabilecek unsurların ortadan kaldırılması son derece önemlidir. Bu nedenle, partinin hazırlık aşamasından tamamlanmasına kadar her basamağın tek tek değerlendirilmesi gerekir. Çocuklar için tehlike oluşturabilecek durumlara ait gerekli tedbirler alınarak parti süresince dikkatli olunmalıdır. Parti boyunca çocukları tedirgin etmemeye özen gösterilerek güvenlik açısından kontrol elden bırakılmamalıdır.

**Parti Duyurusunu Yapma:** Partinin başarılı şekilde gerçekleşebilmesi; partiyle ilgili yer, zaman, saat ve tema bilgilerinin davetlilere uygun yöntemlerle ve zamanında ulaştırılmasına bağlıdır.

Kurum ve kuruluşlar tarafından talep edilen ve geniş katılımlı olması beklenen çocuk partileri (belediyelerin düzenlediği karne hediyesi partileri vb.) için şehirde bulunan ilan panoları ve sosyal medya araçları kullanılabilir. Konaklama işletmelerinde parti duyuruları daha çok, animasyon masaları ya da animasyon panoları kullanılarak yapılır. Kişilerden (ebeveynler) gelen parti taleplerinde ise çoğunlukla temaya göre hazırlanmış parti davetiyeleri kullanılır (Görsel 1.15).



Görsel 1.15: Çocuk partilerinde kullanılacak afiş ve davetiye örnekleri

Çocuk partisi duyuruları için kullanılacak yöntem (davetiye, afiş, pankart, broşür, tanıtım panoları, dijital ekranlar, sesli duyurular ya da sosyal medya araçları) ne olursa olsun parti ile ilgili bilgilerin eksiksiz, anlaşılır ve açıklayıcı olması gerekir.

Duyurularda bulunması gereken bilgiler şöyle sıralanabilir:

- Partinin amacı
- Ev sahibi konumundaki kişi, kurum ya da kuruluş bilgisi
- Partinin teması
- Partinin kim için yapıldığı
- Partinin yeri
- Parti sırasında herhangi bir nedenle iletişime geçilebilecek kişi ve telefon bilgisi
- Partinin tarihi, başlama ve bitiş saati
- Ebeveynlerin partiye katılım durumu
- Parti aktivitelerine ait temsili görseller
- Partiye katılacaklar için verilecek özel hizmetlere ait bilgiler (transfer hizmeti, park yeri vb.)

Davetiye, ilan, afiş, broşür gibi duyuru yöntemlerinde teknolojik imkânları kullanmak hem parti organizasyonu yapan görevlilerin hem de partiye katılacak kişilerin işini kolaylaştırır. Örneğin davetilere eklenecek kare kod sayesinde konuklar, partinin yapılacağı konuma rahatça ulaşacaktır.



### SIRA SİZDE

Bir konaklama işletmesinin animasyon bölümü çalışanı Deniz Bey'den / Zeynep Hanım'dan çocuklara yönelik parti tasarlaması istenmiştir. Deniz Bey'in / Zeynep Hanım'ın, görsellerle destekleyeceği tasarımını sunması için bir haftalık süresi bulunmaktadır.

Kendinizi Deniz Bey'in / Zeynep Hanım'ın, yerine koyarak verilen görevi yapınız. Sunumunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.



## 1.2. ÖZEL TEMALİ GÜN ORGANİZASYONU

Toplumun geneli tarafından kabul görmüş önemli günlerde, belirli bir tema etrafında hazırlanan ve temaya uygun çeşitli aktivitelerden oluşan etkinliklere **özel temalı gün organizasyonu** denir. **Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonları** ise çocukların gelişim özelliklerine ve ilgi alanlarına uygun temalardan oluşan ve çocuklar için eğlenceli aktiviteler içeren organizasyonlardır. Çocukları mutlu etmek amacıyla hazırlanan bu organizasyonlarda onlara uygun olması koşuluyla her türlü konu, nesne, kavram, olay, durum “tema” olabilir. Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonlarına, Mustafa Kemal Atatürk’ün çocuklara armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kapsamında yapılan özel organizasyonlar örnek gösterilebilir. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı hem ülkemize davet edilen tüm dünya çocukları ile birlikte uluslararası düzeyde hem de ülkemizdeki konaklama işletmeleri, çeşitli kurum ve kuruluşların bünyesinde ulusal düzeyde kutlanmaktadır.

Konaklama işletmelerinin çocuk kulüplerinde belirlenmiş aralıklarla (haftalık, on beş günlük) tekrarlanan animasyon programları uygulanır. Animasyon programlarının amacı, tatilleri boyunca konukların eğlenmelerini ve ortamdaki keyif almalarını sağlayarak konuk memnuniyetini arttırmaktır. Bu programlarının uygulandığı tarih aralığına denk gelen özel günlerde (bayramlar, Anneler Günü, Babalar Günü vb.), standart animasyon programının yanı sıra günün anlam ve önemine uygun olarak özel organizasyonlar yapılır. Konaklama işletmelerinde çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonları hem rutinden farklı ve canlı aktivitelerden oluşur hem de alışılmadık dışındaki ortamlarda gerçekleştirilir. Bu nedenle bu organizasyonlar, çocuklar tarafından daha ilgi çekici ve daha eğlenceli bulunur. Ebeveynler için çocuklarının mutluluğu büyük bir motivasyon kaynağıdır (Görsel 1.16). Bu motivasyon, bir sonraki tatil için yine aynı işletmeyi tercih etme ve konaklama süresini uzatma noktasında konuklar üzerinde oldukça etkilidir. İşletmeden memnun ayrılan konuk, çeşitli platformlarda tecrübelerini paylaşarak işletmenin tanıtımına da katkıda bulunur. Rekabetin yoğun olduğu turizm endüstrisinde bu etkiler, konaklama işletmesine güç katması ve işletmeye gelir artışı sağlaması açısından çok önemlidir.



Görsel 1.16: Çocuklarıyla birlikte mutlu ebeveynler

### 1.2.1. Çocuklara Yönelik Özel Temalı Gün Organizasyonlarının Amaçları ve Faydaları

Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonlarının animasyon programlarına dâhil edilmesinin temel amacı, ulusal ve uluslararası düzeyde önemsenen özel günleri çocuklarla beraber kutlamak ve çocukların eğlenmesini sağlamaktır. Çocuklar, bu organizasyonlarda düzenlenen aktiviteler sayesinde farklı kültürlerle tanışarak yeni arkadaşlıklar edinir ve insani değerlere dair fikir sahibi olur. Bir yandan farklı deneyimlerle eğlenirken diğer yandan zengin öğrenme yaşıntıları kazanır (Görsel 1.17). Aynı zamanda bu aktivitelerin çocukların öz güvenini ve empati yeteneğini destekleme, sosyalleşmesini sağlama, toplumsal rollerini pekiştirme gibi faydaları da vardır. Ayrıca konaklama işletmeleri dışında farklı kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen, geniş katılımlı özel temalı gün organizasyonları çocukların millî ve manevi değerler kazanabilmesi için bir fırsattır. Eğlence hizmetleri personeli, çocuklar için birçok faydası ve işlevi bulunan özel temalı gün organizasyonlarında üzerindeki sorumluluğun bilincinde olarak titizlikle çalışmalıdır.

Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonları, ülkenin sosyokültürel unsurlarının tanınmasına ve ülke imajının olumlu yönde artmasına zemin hazırlar. Ayrıca tatil veya iş amaçlı seyahatlerde konaklama işletmelerinin tercih edilirliğini ve işletmede konaklanan gün sayısını etkiler. Bu durum ülkedeki konaklama işletmesi sayısını ve dolayısıyla istihdamı artırarak turizm sektörünün ülke ekonomisine katkıda bulunmasını sağlar.



Görsel 1.17: Farklı kültürlere sahip çocukların birlikte eğlenmesi

### 1.2.2. Çocuklara Yönelik Özel Temalı Gün Organizasyonlarının Çeşitleri

Özel bir tema etrafında hazırlanabilecek organizasyonlar; hedef kitleye, mekâna ve organizasyonu hazırlayacak eğlence hizmetleri ekibinin yaratıcılığına bağlı olarak çok çeşitli olabilir. Eğlence hizmetleri bünyesinde çocuklara yönelik olarak hazırlanan özel temalı gün organizasyonları genel olarak şöyle sıralanabilir:

**Doğa Temalı Özel Gün Organizasyonları:** Anılacak ya da kutlanacak özel gün (Dünya Su Günü, Dünya Ormancılık Günü, Anneler Günü vb.) için doğa temalı aktivitelerin seçildiği organizasyonlardır. Aktiviteler için konaklama işletmesinin açık ve kapalı alanları kullanılabilir. Çocuklar, doğada olmaktan ve bedenlerini aktif olarak kullandıkları aktivitelerden oldukça keyif alır. Bu nedenle piknik yapma, kamp kurma, ağaç veya çiçek dikme, yaprak ya da deniz kabuğu toplama gibi aktivitelerin gerçekleştirildiği açık alanda gerçekleştirilebilecek organizasyonlar”a zevkle katılırlar.



Görsel 1.18: Doğadan toplanmış çeşitli materyallerle yapılan ürünler

Görsel 1.18’de görülenler gibi doğadan toplanmış çeşitli materyaller ile uygulanan kolaj ya da el işi aktiviteleri, fabl kahramanlarından drama etkinlikleri “kapalı alanlarda gerçekleştirilebilecek organizasyonlar”da kullanılabilir. Taş, yaprak, deniz kabuğu, dal vb. materyalleri boyamak, toplanan materyallerden takı, resim, rüzgâr çanı yapmak gibi yaratıcılığın kullanıldığı aktiviteler çocuklar için son derece ilgi çekici ve eğlencelidir. Doğa teması, çocukların eğlenerek öğrendiği ve hoşlanarak katıldıkları aktiviteleri kapsamı nedeniyle özel gün organizasyonları için en çok tercih edilen temaların başında gelmektedir (Görsel 1.19).



Görsel 1.19: Doğa temalı çeşitli aktiviteler

**Sanat Temalı Özel Gün Organizasyonları:** Sanatsal aktiviteler ile gerçekleştirilen özel gün organizasyonlarıdır. Hedef kitlenin yaş ve gelişimsel özelliklerine uygun olarak seçilen sanatsal etkinlikler, çocukların aktivitelere katılımını ve katılımdan keyif alma düzeyini arttırmaktadır. Resim, ebru, heykel, seramik gibi pek çok sanat dalı çerçevesinde gerçekleştirilebilecek sanat aktiviteleri; çocukların bilişsel beceriler kazanmasına, kendi yeteneklerini keşfetmesine, hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını geliştirmesine imkân sağlar (Görsel 1.20).



Görsel 1.20: Sanat temalı çeşitli aktiviteler

Sanat aktiviteleri sonunda ortaya çıkan ürünler hem çocukları hem de ebeveynleri mutlu eder. Çocuklarının eğlendiğini ve aynı zamanda bir şeyler ürettiğini gören ebeveynler, işletmeden duydukları memnuniyet sonucu işletmeyi tekrar tekrar tercih eder. Bu yol ile oluşan konuk sadakati, özel temalı gün organizasyonunun amacına ulaştığının en önemli göstergelerinden biridir.

**Spor Temalı Özel Gün Organizasyonları:** Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonları için sıklıkla kullanılan temalardan biri de spordur. Çocuklar doğaları gereği hareket etmekten, birbirleri ile yarışmaktan çok hoşlanır. Özel gün organizasyonlarında spor aktivitelerine yer vermek hem çocukların hareket etme ihtiyacını karşılar hem de çocukların eğlenerek sosyalleşmesine katkıda bulunur. Özel gün organizasyonu çerçevesinde çocuklar için çeşitli spor dallarında turnuvalar düzenlenebilir. Özel gün organizasyonlarında, hedef kitlenin yaşına uygun ve takımlar hâlinde yapılacak sportif aktivitelere yer vermek çok önemlidir (Görsel 1.21). Böylece bir yandan çocukların akranlarıyla birlikte eğlenmeleri sağlanırken diğer yandan iş birliği yapma ve centilmenlik becerileri kazanmaları desteklenir.



Görsel 1.21: Spor temalı çeşitli aktiviteler

**Ülkelerin Önemli Gün Kutlamaları İçin Özel Gün Organizasyonları:** Her kültürde, kendilerine özgü törenlerle ve aktiviteler ile kutlanan bayramlar ve özel günler vardır. Konaklama işletmeleri, kendi vatandaşlarını ağırladığı kadar çeşitli ülkelerden gelen yabancı konukları da ağırlamaktadır. Bu nedenle işletmeler hem kendi kültüründe bulunan bayramlar hem de diğer kültürlerde bulunan bazı bayramlar ve özel günler (Cadılar Bayramı, Paskalya Bayramı, Şükran Günü vb.) için çeşitli kutlamalar düzenler. Konaklama işletmeleri böyle günlerde çocuklara yönelik ve hedef kitlenin sayısına göre şekillendirilen özel gün organizasyonu yapabilir. Bu organizasyonlarda, özel güne uygun tema çerçevesinde çocuklara yönelik kültürel aktiviteler planlanır. Kültüre özgü kostümler, süslemeler, yiyecekler ve içecekler seçilir. Örneğin Cadılar Bayramı teması çerçevesinde, o kültüre dâhil çocuklara yönelik kostüm partisi ya da balkabağı oyma aktiviteleri yapılabilir.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, çocuklara yönelik özel gün organizasyonları için en güzel örnektir. Her yıl 23 Nisan' da, yurdun her köşesinde, birbirinden farklı içeriklere sahip çeşitli organizasyonlarla büyük bir coşkuyla kutlanır.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı;

- Herkesin katılabileceği açık alanlarda ve kent meydanlarında,
- Okullarda, kreşlerde ve çeşitli kulüplerde,
- Tiyatro ya da spor salonu gibi kapalı alanlarda,
- Konaklama işletmelerinde,
- Doğa, sanat, spor vb. temalı çeşitli aktiviteler ile kutlanmaktadır.

Çocuklara yönelik özel gün organizasyonu çeşitlerinin tamamı bu bayram kapsamında örnekendirilebilir. Ülkemizde, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dışında millî ve dinî bayramlarımız kapsamında da çocuklara yönelik özel gün organizasyonları yapılmaktadır.

**Diğer Önemli Günler İçin Özel Gün Organizasyonları:** Dünya genelinde, uluslararası alanda kabul görmüş ve çeşitli etkinliklerle kutlanan çok sayıda önemli gün bulunmaktadır. Önemli günler arasında odak noktası çocuklar olan ya da odak noktasında çocukların ilgi gösterdiği konular bulunan günler de vardır. Bu günler için Dünya Kız Çocukları Günü (11 Ekim), Dünya Çocuk Günü (20 Kasım), Hayvanları Sevme ve Koruma Günü (4 Ekim), Anneler Günü, Babalar Günü vb. örnek gösterilebilir. Ayrıca, nadir olarak görülen göktaşı yağmuru (yıldız kayması), Ay ve Güneş tutulmaları, kuyruklu yıldız geçişleri gibi doğa olaylarının gözlenebileceği günlerde de çocuklara yönelik özel organizasyonlar hazırlanabilmektedir (Görsel 1.22). Bu tür organizasyonlarda çocuklar, gerçekleşecek olay ile ilgili önceden bilgilendirilmeli; yapılacak aktiviteler ve kullanılacak materyaller özenle seçilmelidir.



Görsel 1.22: Gökyüzünü izleyen çocuklar



### SIRA SİZDE

Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonları ve bu organizasyonlarda uygulanabilecek aktiviteler düşününüz. Bulduğunuz örnekleri aşağıya yazarak sınıfta paylaşınız.

Özel temalı gün organizasyonları	Aktiviteleri

### 1.2.3. Çocuklara Yönelik Özel Temalı Gün Organizasyonu Aşamaları

Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonlarında da çocuk parti organizasyonlarında izlenmesi gereken aşamalar takip edilir (Görsel 1.23). Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonu aşamaları kısaca şöyle sıralanabilir:

- Özel temalı gün organizasyonu isteğinin kaynağını belirleme
- Özel temalı gün organizasyonunun bütçesini belirleme
- Özel temalı gün organizasyonuna katılacak çocukların sayısını ve özelliklerini belirleme
- Özel temalı gün organizasyonunun tarihini, süresi ve yerini belirleme
- Özel temalı gün aktivitelerini belirleme
- Özel temalı gün organizasyonu için gerekli araç gereçleri belirleme
- Özel temalı gün organizasyonuna katılan çocuklara yapılacak ikramları belirleme
- Özel temalı gün organizasyonu için gerekli güvenlik önlemlerini belirleme
- Özel temalı gün organizasyonu duyurusunu yapma

Özel günler için hazırlanan organizasyonlar hem çocuklar ve ebeveynleri hem de düzenleyen kurum ve kuruluşlar için çok değerlidir. Bu nedenle, organizasyonda görev alacak herkes bu değer bilincinde olarak özenle hareket etmelidir.



Görsel 1.23: Özel temalı gün parti organizasyonu



## SIRA SİZDE

Bir konaklama işletmesinin çocuk kulübünde çalışmak üzere iş başvurusunda bulunan Defne Hanım'dan/Recep Bey'den, çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonu tasarlaması istenmiştir. Görsellerle destekleyeceği tasarımını sunması için kendisine bir hafta süre verilmiştir. İş başvurusunun, yapacağı sunum neticesinde sonuçlandırılacağı kendisine iletilmiştir.

Kendinizi Defne Hanım'ın/Recep Bey'in yerine koyarak görevinizi tamamlayınız. Sunumunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.

”

## BİLGİ KUTUSU

### Türkiye'deki Anma ve Kutlama Günlerine Verilebilecek Örnekler

- Hayvanları Koruma Günü → 4 Ekim
- Cumhuriyet Bayramı → 29 Ekim
- Atatürk Haftası → 10-16 Kasım
- Öğretmenler Günü → 24 Kasım
- Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası → 12-18 Aralık
- Enerji Tasarrufu Haftası → Ocağın ikinci haftası
- Sivil Savunma Günü → 28 Şubat
- Yeşilay Haftası → 1-7 Mart
- Bilim ve Teknoloji Haftası → 8-14 Mart
- İstiklal Marş'ının Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü → 12 Mart
- Orman Haftası → 21-26 Mart
- Dünya Tiyatrolar Günü → 27 Mart
- Turizm Haftası → 15-22 Nisan
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı → 23 Nisan
- Bilişim Haftası → Mayıs'ın ilk haftası
- Trafik ve İlk Yardım Haftası → Mayıs'ın ilk haftası
- Anneler Günü → Mayıs'ın ikinci pazarı
- Engelliler Haftası → 10-16 Mayıs
- Müzeler Haftası → 18-24 Mayıs
- 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı → 19 Mayıs
- Çevre Koruma Haftası → Haziran'ın ikinci haftası
- Babalar Günü → Haziran'ın üçüncü pazarı
- Nasreddin Hoca Şenlikleri → 5-10 Temmuz
- Zafer Bayramı → 30 Ağustos
- Dünya Barış Günü → 1 Eylül

### 1.3. ÇOCUK GEZİLERİ

**Gezi;** gezmek, görmek, eğlenmek amacıyla yapılan yolculuktur (<https://sozluk.gov.tr/>). **Çocuk gezileri** ise çocuklara farklı ve ilgi çekici yerleri gezdirmek, bilimsel ve teknolojik alanları, sosyokültürel değerleri tanıtmak ve akranlarıyla beraber eğlenceli vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla yapılan gezilerdir.

Konaklama işletmelerinde tatil yapma amacıyla bulunan çocuklar için işletme dâhilinde bulunan kütüphane, su parkı ya da mutfak bölümü gibi alanlara ufak çaplı geziler organize edilebilir. Bunun yanı sıra konaklama işletmesinin bulunduğu bölgedeki bir müzeye, ören yerine, tema parka, Görsel 1.24'teki gibi sadece endemik bitkilerin (bölgeye has) ya da hayvan türlerinin (kum zambağı, Van kedisi vb.) olduğu yerlere, bölgeye özgü üretim yapan tesislere (çini, çömlek üretim tesisleri vb.) daha geniş kapsamlı geziler de düzenlenebilir. Bu organizasyonlar sayesinde ebeveynler, çocuklarının gezip olduğu süreçte kendilerine zaman ayırabilir. Ayrıca çocuklarının yeni deneyimler kazanacağı ve eğlenirken öğreneceği düşüncesiyle mutlu olurlar. Konukların işletmede geçirdikleri süreçten memnun kalması, konunun işletmeye bağlılık göstererek işletmeyle uzun yıllar ilişkisini sürdürmesi ihtimalini güçlendiren en önemli unsurdur.



Görsel 1.24: Van kedisi ve kum zambağı



Bağımsız çocuk kulüpleri, kreşler, okullar veya özel olarak oluşturulmuş çocuk grupları için kitap fuarlarını ziyaret etme, kuş gözlemi yapma veya ağaç dikme gibi çeşitli etkinlikleri gerçekleştirmek üzere çocuk gezisi organize edilebilir (Görsel 1.25).



Görsel 1.25: Kitap tuarı, kuş gözlemi ve ağaç dikme etkinlikleri

### 1.3.1. Çocuk Gezisinin Amaçları

Çocuklara zengin yaşantılar sağlayan çocuk gezileri, çocukların gelişimlerini destekleyen birçok amaca hizmet eder. Bu amaçlar şöyle sıralanabilir:

- Çocukların gelişimlerine uygun olan bilgi ve görgüye ulaşmasını sağlamak
- Çocukların sosyalleşmelerine destek olmak
- Paylaşma, iş birliği ve empati becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunmak
- Yeteneklerini ortaya koyabilmeleri için fırsat sunmak
- Deneyerek öğrenmelerine ve eğlenmelerine imkân vermek
- Bilimsel ve teknolojik alanları gözlemlemelerini sağlamak
- Çocuklara çevrelerini, toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik değerlerini tanıtmak
- Ulusal tarih bilinci, yurt sevgisi kazandırmak

Gezi organizasyonları, çocukların küçük yaşta millî ve manevî değerleri kazanmasında faydalanılması gereken önemli bir araçtır. Örneğin Çanakkale'yi gezen çocuklar vatan sevgisini ve atalarına olan minneti derinden hisseder. Çocukların, Atatürk'ü ve Millî Mücadele ruhunu Anıtkabir'i ziyaret ederek o atmosferi solumak yoluyla öğrenmesi ve içselleştirmesi daha kolay olur.

Konaklama işletmelerinde düzenlenen çocuk gezilerinin temel amaçları şunlardır:

- Çocuklara bölgedeki doğal güzellikleri, tarihî eserleri ve bölgeye özgü her türlü unsuru tanıtmak
- Çocukların bölgede yapılan çeşitli aktivitelere katılmasını ve yapıp yaşayarak keyifli vakit geçirmesini sağlamaktır.

Başarıyla tamamlanmış geziler, kültürel değerlerin tanıtılmasında büyük fayda sağlar. Gezi noktası olarak seçilen şehrin, bölgenin ve hatta ülkenin imajını olumlu yönde etkiler. Bu nedenle çocuk gezi organizasyonlarının başarıyla tamamlanmasında eğlence hizmetleri görevlilerinin sorumlulukları yüksektir. Özenle ve amacına uygun olarak gerçekleştirilen çocuk gezileri hem çocuklara hem konaklama işletmesine hem de ülkeye büyük katkı sağlar.

### 1.3.2. Çocuk Gezisi Organizasyonu Yapılabilecek Yerler

Gezi noktası olarak her şeyden önce çocuklara eğlenme ve sıra dışı deneyimler yaşama fırsatı sunacak, onları heyecandıracak yerler seçilmelidir. Bu sayede çocuklar, hayatlarına unutulmaz anlar ekleyerek katıldıkları geziden, dolayısıyla tatillerinden mutlu ayrılacaktır. Bunların yanı sıra çocuk gezisi için yer seçerken göz önünde bulundurulması gereken unsurlar şunlardır:

- Gezi noktasının ilgi çekiciliği ve değeri
- Gezi noktasının sunduğu imkânlar (inceleme, araştırma, keşfetme, ilk elden bilgi edinme)
- Gezi yapılacak yerin hedef kitleye (yaş, milliyet vb.), gezi amacına ve türüne uygunluğu
- Gezi yerinde çocukların ihtiyaç duyabileceği ekipman ve donanımların varlığı ve temin edilebilirliği (kıyafet, spor malzemesi vb.)
- Gezi noktasının çocukların bulunduğu yere yakınlığı (yolculuk süresi) ve ulaşım imkânları (yürüyüş, toplu taşıma, özel araç vb.)
- Gezi yeri ile ilgili kısıtlamalar (ziyaret günleri ve saatleri)

Bölgede bulunan gezi noktalarını gruplandırmak, çocuk gezisi için gerekli ihtiyaçların saptanarak en kısa sürede karşılanmasına yardımcı olur. Bu durum eğlence hizmetleri görevlilerinin işlerini kolaylaştırdığı gibi görevlilerin konuklara alternatif gezi noktaları sunmasına da imkân verir.

Çocuklar için belirlenebilecek gezi noktaları genel olarak şöyle gruplandırılabilir:

- Müzeler ve ören yerleri
- Doğal alanlar
- Eğlence alanları

**Müze ve Ören Yerleri:** Sanat ve bilim eserlerinin veya sanat ve bilime yarayan nesnelerin saklandığı, halka gösterilmek için sergilendiği yer veya yapılara **müze** denilmektedir (<https://sozluk.gov.tr/>). **Ören yeri** ise geçmişten günümüze kadar gelen uygarlıkların meydana getirdiği ve bu uygarlıklar hakkında bilgi edinilmesini sağlayan yerlerdir. Belirgin ve benzer özelliklere sahip olan ören yerleri sanatsal, bilimsel, tarihsel ve arkeolojik değerler taşır. Bir kısmı inşa edilen bu yerler insan emeği ile doğal unsurların birleşiminden oluşmuştur. Müze ve ören yerleri eğitici ve kontrollü alanlardır, bu nedenle çocuk gezileri için sıklıkla tercih edilir (Görsel 1.26). Ayrıca müze ve ören yerlerinin her yaş grubuna hitap eden mekânlar olması, çocukların geziye ebeveynleri ile birlikte katılmasına imkân sağlar.

Müze ve ören yeri gezileri, çocukların tarih bilincini ve zaman algısını güçlendirir. Tarihsel olaylar ve geçmiş dönemlere ait nesnelerle şimdiki zaman arasında bağlantı kurmalarını sağlar. Müze ve ören yeri gezileri sayesinde çocuk, ait olduğu kültürü öğrenirken başka kültürlerle de tanışır. Günlük yaşantısında göremeyeceği nesnelere karşı merak duygusu ve hayal gücü artar. Özellikle modern müzecilik anlayışıyla hizmet sunan müzeler, çocukların çeşitli etkinliklere bizzat dâhil olabilmelerine fırsat sunar. Bu sayede keşfetmenin ve yeni şeyler üretmenin tadına varan çocuklar, müze gezilerinden daha çok keyif almaya başlar. Müze ve ören yeri gezilerinde çocuklara uymak zorunda oldukları kuralların açıklanması ve gereken durumlarda hatırlatılması, çocukların öz denetim becerisi geliştirmelerine yardımcı olur. Tatil sürecinde çocuğunun hem eğlendiğini hem de geliştiğini gören ebeveynler tarafından işletmenin çocuklar için oldukça yeterli olduğu düşünülürse aynı işletme tekrar tercih edilebilir.



Görsel 1.26: Müze gezen çocuklar

”

## BİLGİ KUTUSU

**Dünyadaki müzeler genellikle şu başlıklar altında gruplandırılmaktadır:**

- 1- Sanat müzeleri
- 2- Tarih müzeleri
- 3- Antropolojik müzeler (arkeoloji, etnoloji, folklor)
- 4- Doğa tarihi müzeleri
- 5- Bilim ve endüstri müzeleri
- 6- Çeşitli uzmanlık dallarıyla ilgili müzeler (cam, sağlık vb.)

**Türkiye’de ise müzeler ve anıtlar daha farklı başlıklarla gruplandırılmaktadır:**

- 1- Tarih ve sanat müzeleri
- 2- Arkeoloji ve etnografya müzeleri
- 3- Arkeoloji müzeleri
- 4- Etnografya müzeleri
- 5- Anıt müzeler
- 6- Müze evler
- 7- Devrim müzeleri
- 8- Askerî müzeler (Bunlara Kurtuluş Savaşı’yla ilgili müzeleri de eklemek uygun olur.)
- 9- Özel müzeler
- 10- Açık hava müzeleri

### 2018 Yılında En Çok Ziyaret Edilen 10 Müze

İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi	3.004.620
İstanbul Ayasofya Müzesi	2.922.037
Konya Mevlâna Müzesi	2.817.386
Nevşehir Hacıbektâş Müzesi	443.160
İstanbul Topkapı Sarayı - Harem Dairesi	421.780
İstanbul Arkeoloji Müzeleri	378.675
Antalya Aziz (St.) Nikolaos Müzesi	364.996
Ankara Cumhuriyet Müzesi	353.727
Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi	268.374
Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi	253.795

### 2018 Yılında En Çok Ziyaret Edilen 10 Ören Yeri

Denizli Pamukkale (Hierapolis) Ören Yeri	2.189.529
İzmir Efes Ören Yeri	1.555.559
Nevşehir Göreme Ören Yeri	1.113.409
Çanakkale Troia Ören Yeri	534.233
Nevşehir Kaymaklı Yer Altı Şehri	533.850
Aksaray İhlara Vadisi Ören Yeri	492.672
Nevşehir Derinkuyu Yer Altı Şehri	378.834
Antalya Aspendos Ören Yeri	328.401
Hatay Çevlik Ören Yeri	267.920
Antalya Myra Ören Yeri	252.077

Yukarıdaki bilgiler, Kültür ve Turizm Bakanlığının resmî internet sitesinden alınmıştır. Her yıl güncellenen verilere aşağıdaki adreslerden ulaşılabilir.

<https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-80160/muze-cesitleri.html> (erişim tarihi: 22/02/2021, erişim saati: 17.52).

<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-43336/muze-istatistikleri.html> (erişim tarihi: 24/02/2021, erişim saati: 14.41).

**Doğal Alanlar:** Günümüzde insanların büyük bir kısmı şehir merkezlerinde yaşamaktadır. Günlük hayatlarında doğadan uzak kalan insanlar doğanın ve doğada yaşamının özlemini çekmektedir. Konaklama işletmelerinde tatil yapma amacıyla bulunan konukların büyük bir çoğunluğunu şehir merkezinde yaşayan kesim oluşturmaktadır. Şehir yaşantısı sebebiyle çocukların doğal ortamda geçirdiği vakit oldukça sınırlıdır. Bu durum, konaklama işletmelerinde doğal alanlarda gerçekleştirilecek etkinliklere olan talebi arttırmaktadır. Doğada gerçekleştirilen aktiviteler; çocuklara özgürce koşup oynayabilme, yeni keşifler ve incelemeler yapabilme, bitkilere, taş, toprağa dokunabilme imkânı sunar (Görsel 1.27). Doğa gezileri ile çocuklar, tanık oldukları doğanın ritmi ve döngüsü karşısında hayranlık yaşar; doğayı gözlemledikçe ve keşfettikçe buldukları ortamdan daha çok keyif alır.



Görsel 1.27: Doğal alanlarda keyifli çocuklar

Gelinen bölgede bulunan sıra dışı doğal oluşumlar ve güzellikler, herkes gibi çocukların da ilgisini çeker. Ülkemizin doğal güzellikler açısından son derece zengin olması, geziler için yer bulma konusunda konaklama işletmelerine geniş bir yelpaze sunmaktadır. Pamukkale travertenleri, Kapadokya peribacaları gibi doğal oluşumların bulunduğu yerler (Görsel 1.28), orman, deniz, göl, ırmak, yayla vb. yerlerde bulunan piknik alanları, millî parklar, hayvan ve bitki yetiştirilen çiftlikler, çiçek ve sebze seraları gibi pek çok alan çocuk gezileri için oldukça uygun gezi noktalarıdır.



Görsel 1.28: Pamukkale Travertenleri ve Kapadokya Peribacaları

Çocuk gezileri için doğal alanları seçmek, geziye olan ilgiyi ve katılımı artırır. Buna karşılık, doğal alanlarda gezi süresince çocukların kontrolünü sağlamanın güç olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır.



### SIRA SİZDE

Çevrenizde çocuklara yönelik gezi düzenlenebilecek doğal alanları belirleyiniz.

**Eğlence Alanları:** Eğlenceler, bireyin içinde bulunduğu andan keyif alarak mutlu hissetmesini sağlar. Her yaş grubundan bireyin sağlıklı bir bedene ve psikolojiye sahip olmak için hayatında eğlenmeye ve eğlenceye bir miktar yer vermesi gerekir. Hayatın önemli bir parçası olan eğlence, çocuk gelişimi için de vazgeçilmezdir. Nasıl ki uyku, yemek gibi fiziksel ihtiyaçları doyurulmayan çocuk huzursuz oluyorsa eğlenmeyen çocuk da öfkeli ve huzursuz olacaktır. Çocuğun mutlu ve sağlıklı bir gelişim gösterebilmesinde, çocuklarla ilgili her konunun içine eğlenceyi dâhil etmenin oldukça önemli bir rolü vardır. Eğlenmek veya bir şeyleri eğlenceli hâle getirmek, çocukların öğrenme sürecini kolaylaştırdığı kadar doğru davranışlar geliştirmesine de büyük katkı sağlar.

”

### BİLGİ KUTUSU

#### Tema park nedir?

Tema parkları ve bahçeleri fantezi ve eğlencenin birleştirildiği, ciddi bir şekilde planlama tasarım ve işletme anlayışı gerektiren, bir taraftan modernliğin nasıl olması gerektiğini anlatan, hayallerin yansımından oluşan, bu yansımalarla sosyal kimliği güçlendirmek adına farklı kontrol metotları kullanılan parklardır (Zukin 1991).

Turizm sektörünün en önemli konuk gruplarından biri, çocuklu ailelerdir. Çocuklu aileler, tatilde kendi istek ve ihtiyaçlarından çok çocuklarının istek ve ihtiyaçlarını önemser. Çocuklar doğaları gereği, doğrudan eğlence üzerine kurulu etkinliklerden çok mutlu olur. Çocuklarının mutluluğu, ebeveynler için başlıca mutluluk sebebidir. Bunun bilincinde olan konaklama işletmeleri, rutin animasyon programlarının yanı sıra işletme yakınında bulunan eğlence alanlarına geziler düzenler. Eğlence alanları, çocukların en keyif aldığı ve ilgi duyduğu gezi noktalarıdır ancak bu tür alanlarda çocukları gözetmek çok zordur. Bu durum ebeveynler açısından büyük endişe yaratır. Bu nedenle, eğlence alanlarına düzenlenecek gezilerle ilgili ebeveynlerin tüm soruları cevaplandırılmalı, kendilerine gerekli bilgilendirmeler yapılmalı ve ebeveynlerden yazılı izin belgeleri alınmalıdır. Ayrıca bu tür gezilerde gezi kurallarının belirlenip çocuklara duyurulması ve üst düzey güvenlik önlemlerinin alınması gerekir.

Çocuk gezisi için hedef kitlenin özelliğine göre farklı eğlence alanları belirlenebilir. Çocuklara yönelik gezi düzenlenebilecek eğlence alanları şöyle gruplandırılabilir:

- Sanatsal ve kültürel eğlence yerleri (tiyatro, sinema, müze, konser salonları, çanak çömlek atölyeleri vb.)
- Spor amaçlı eğlence yerleri (su parkları, doğa yürüyüş alanları, spor karşılaşmaları vb.)
- Çeşitli parti ve özel gün organizasyon yerleri (bayram ve yeni yıl kutlamaları, festival ve fuar alanları vb.)
- Tema parklar veya eğlence parkları (lunapark, çocuk parkları, masal parkları vb.)

”

## BİLGİ KUTUSU

### Dünyada En Çok Bilinen Tema Parklar

1. Magic Kingdom At Walt Disney World (ABD)
2. Disneyland (ABD)
3. Tokyo Disneyland (Japonya)
4. Universal Studios Japan (Japonya)
5. Tokyo Disneysea (Japonya)
6. Disney's Animal Kingdom At Walt Disney World (ABD)
7. Epcot At Walt Disney World (ABD)
8. Shanghai Disneyland (Çin)
9. Disney's Hollywood Studios At Walt Disney World (ABD)
10. Universal Studios At Universal Orlando (ABD)

### Türkiye'deki Tema Parklardan Bazıları

1. Jurassic Land (İstanbul)
2. Miniaturk (İstanbul)
3. Akvaryum (İstanbul)
4. Dinopark ve Akvaryum (Antalya)
5. Parkantep Harikalar Diyarı (Gaziantep)
6. Anadolu Harikalar Diyarı (Kayseri)
7. Karşıyaka Evrensel Çocuk Müzesi ve Eğitim Kampüsü (İzmir)
8. Tropikal Kelebek Bahçesi / Kelebekler Vadisi (Konya)
9. Sazova Parkı (Eskişehir)
10. Masal Parkı (Osmaniye)

### 1.3.3. Çocuk Gezi Organizasyonu Aşamaları

Ulaşım, yeme içme, eğlence gibi birçok bileşenin bir araya getirilmesini gerektiren çocuk gezisi organizasyonları titiz ve ayrıntılı bir çalışma gerektirir. Çocuk partisi organizasyonları ve çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonları için uygulanan planlama aşamaları, çocuk gezisi organizasyonlarında da takip edilir. Çocuk gezisi organizasyonu aşamaları kısaca şöyle sıralanabilir:

- Gezi isteğinin kaynağını (konaklama işletmesi, çocuk kulübü, özel ya da kamu kurum ve kuruluşları vb.) belirleme
- Geziye katılacak çocukların özelliklerini (yaş aralığı, milliyeti, kronik hastalığı, fobileri vb.) belirleme
- Gezinin düzenlenme amacına uygun temayı (sanat, spor, eğlence, tarih vb.) belirleme
- Gezi temasına uygun gezi noktalarını (müze, öğrenme yeri, üretim atölyeleri vb.) belirleme
- Gezi süresini ve tarihini belirleme
- Gezi yerine ulaşım şeklini ve gezi aracını (yürüyerek, otobüs, tren vb.) belirleme (Görsel 1.29)
- Gezi yolculuğu sırasında ve gezi yerinde gerçekleştirilecek aktiviteleri (spor, sanat etkinlikleri, oyunlar vb.) belirleme
- Gezi sırasında ihtiyaç duyulabilecek araç gereçleri (telsiz, megafon, uygun kıyafet, spor malzemeleri vb.) belirleme
- Gezi süresince çocuklar için yeme içme ihtiyaçlarının ne şekilde karşılanacağını (gezi alanında bulunan kafe ve restoranlarda, paket şeklinde vb.) belirleme
- Gezi maliyetini hesaplama, katılımcılardan ücret alınıp alınmayacağını belirlenmesi
- Gezi sırasında uyulacak kuralları ve güvenlik önlemlerini belirleme
- Gezi duyurusunu yapma ve ebeveynlerden izin belgelerini alma



Görsel 1.29: Otobüsle geziye giden çocuklar



Öncelikle gezi yapılacak yerle ilgili gerekli izinler alınmalı; ilgili kurumlar, kişiler vb. bilgilendirilmelidir. Gezi organizasyonu esnasında beklenmedik bir durumla karşılaşmamak ve işleyişin aksamasını önlemek amacıyla mümkünse organizasyon öncesinde gezi yapılacak yeri ziyaret etmek gerekir. Ön ziyaretin mümkün olmaması durumunda, yazışma veya telefon görüşmesi yoluyla ilgili konularda gezi noktası ile mutabakat sağlanmalıdır. Hedef kitlesi öğrencilerden oluşan gezi organizasyonlarında Millî Eğitim Bakanlığı prosedürlerinin (Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği) yerine getirilmesi gerekir (Görsel 1.30). Konaklama işletmelerinde ise geziler, işletme prosedürlerine uygun olarak planlanmalıdır.



Görsel 1.30: Okul gezisinde seyahat eden çocuklar

Çocuklara yönelik olarak düzenlenen geziler, büyük sorumluluk gerektiren organizasyonlardır. Çocuklar, gelişim dönemleri itibarıyla henüz kendi davranışlarının sonuçlarını bilecek ve üstlenecek olgunlukta değildir. Bu nedenle ebeveynler, en değerli varlıkları olan çocuklarını eğlence hizmetleri görevlilerine emanet ederek geziye gönderir. Ayrıca çocuklar farklı bir ortamda, özellikle yaşlılarıyla birlikteyken, kolaylıkla kural dışı davranışlar sergileyebilir. Böyle durumlarda çocukları gözetim altında tutmak zorlaşabilir. Çocuk gezilerinde yaşanabilecek bu tür olumsuzlukları önlemek ve geziyi başarıyla tamamlayabilmek için gezi organizasyonlarının ayrıntılı ve özenli bir şekilde planlanması ve gerekli güvenlik önlemlerinin alınması son derece önemlidir. Amacına ulaşan çocuk gezisi organizasyonları hem konaklama işletmeleri hem kurum ve kuruluşlar hem de eğlence hizmetleri için övünç kaynağı olur.



### SIRA SİZDE

Bir konaklama işletmesinin insan kaynakları departmanı (bölümü) tarafından hazırlanan iş ilanında, animasyon bölümünde istihdam edilmek üzere eleman arandığını okuyan Elif Hanım/Ahmet Bey, işletmeyi telefonla arayarak iş görüşmesi için randevu almıştır. Telefon görüşmesinde kendisinden gezi planlama aşamalarını dikkate alarak çocuklara yönelik bir gezi organizasyonu tasarlaması istenmiştir. Görsellerle destekleyeceği tasarımını sunması için kendisine bir hafta süre verilmiştir. Başarıyla gerçekleştirilen bir sunumun, işe kabul edilmesinde ne kadar önemli olduğunu bilen Elif Hanım/Ahmet Bey çalışmaya koyulmuştur. Elif Hanım/Ahmet Bey iş görüşmesinde, bir haftalık sürede yapmış olduğu çalışma sonucunda gerçekleştirdiği sunumla işe kabul edilmiştir.

Sizden Elif Hanım'ın/Ahmet Bey'in yaptığı gibi bir çalışma ve sunum yapmanız beklenmektedir.

## ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru olduğunu düşündüğünüz seçeneği işaretleyiniz.

1. I. Doğum günü organizasyonu için masal kahramanları teması  
II. 7-15 yaşlarındaki çocuklar için doğa teması  
III. Konaklama işletmesi çalışanlarının çocukları için tanışma teması  
**Çocuk parti organizasyonları kapsamında yukarıdakilerin hangilerinde hedef kitleye uygun tema seçilmiştir?**  
A) Yalnız I      B) Yalnız II      C) I, II      D) I, III      E) I, II, III
2. Aşağıdakilerden hangisi çocuk parti organizasyonlarının amaçları arasında sayılmaz?  
A) Çocukların öz güvenlerini pekiştirmek  
B) Çocuklara kendilerini özel hissettirmek  
C) Çocukların empati becerilerini köreltmek  
D) Çocuklara sosyal ve kültürel değerler kazandırmak  
E) Çocukların iş birliği yapmalarına imkân sağlamak
3. I. Yusuf'un/Nazlı'nın doğum günü davetlileri için dans aktiviteleri  
II. Kreşe devam eden çocuklar için oyun hamuru aktiviteleri  
III. Tiyatro kulübü üyesi çocuklar için spor aktiviteleri  
**Çocuk parti organizasyonları kapsamında yukarıdakilerin hangilerinde hedef kitleye uygun aktivite seçilmiştir?**  
A) Yalnız I      B) Yalnız II      C) I, II      D) I, III      E) I, II, III
4. I. Doğa teması için ağaç dikme  
II. Spor teması için kâğıt katlama  
III. Sanat teması için resim yapma  
**Yukarıdakilerin hangilerinde çocuk partisi temasına uygun aktivite seçilmemiştir?**  
A) Yalnız I      B) Yalnız II      C) I, II      D) I, III      E) I, II, III
5. Aşağıdakilerden hangisi çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonu yapılabilecek günler arasında yer almaz?  
A) Düğün töreni  
B) Anneler Günü  
C) Mezuniyet töreni  
D) Ramazan Bayramı  
E) Hayvanları Sevme ve Koruma Günü

6. I. 3-6 yaşlarındaki çocuklar için Hayvanları Koruma Günü  
 II. İlkokul öğrencileri için 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı  
 III. Kurum çalışanlarının çocukları için kuruluş yıldönümü

**Çocuklara yönelik özel temalı gün organizasyonları kapsamında yukarıdakilerin hangilerinde hedef kitle için özel gün uygun olarak verilmiştir?**

- A) Yalnız I  
 B) Yalnız II  
 C) I, II  
 D) I, III  
 E) I, II, III

7. I. Müzeler Haftası için spor teması  
 II. Babalar Günü için piknik teması  
 III. Doğum günü için süper kahramanlar teması

**Yukarıdakilerin hangilerinde özel günler için belirlenen tema uygun olarak verilmiştir?**

- A) Yalnız I  
 B) Yalnız II  
 C) I, II  
 D) II, III  
 E) I, II, III

8. I. 7-15 yaşlarındaki çocuklar için çömlek atölyesine yapılacak gezi  
 II. 3-6 yaşlarındaki çocuklar için mağara gezisi  
 III. İlkokul öğrencileri için kitap fuarına yapılacak gezi

**Çocuk gezileri kapsamında yukarıdakilerin hangileri hedef kitle için belirlenen gezi türü uygun olarak verilmiştir?**

- A) Yalnız I  
 B) Yalnız II  
 C) I, III  
 D) II, III  
 E) I, II, III

9. Aşağıdakilerden hangisi çocuk gezilerinin amaçlarından biri olamaz?

- A) Çocukların görgü ve yeteneklerini geliştirmek
- B) Çocukların yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlamak
- C) Çocuklara milli, manevi değerleri kazandırmak
- D) Toplumun sosyokültürel değerlerini tanıtmak
- E) Çocukların ebeveynlerinden uzaklaşmasını sağlamak

10. I. Müzeler

II. Millî parklar

III. Lunaparklar

**Yukarıda verilen gezi noktalarından hangileri hedef kitlesi 6-11 yaşlarındaki çocuklardan oluşan gezi organizasyonu için uygundur?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I, III
- D) II, III
- E) I, II, III

11. Aşağıdakilerden hangisi çocuklara yönelik gezi organizasyonu için yapılan planlama aşamaları arasında sayılamaz?

- A) Çocuklardan izin belgelerinin alınması
- B) Gezi temasına uygun gezi noktalarının belirlenmesi
- C) Gezi ulaşım şeklinin ve aracının belirlenmesi
- D) Gezi süresinin ve tarihinin belirlenmesi
- E) Gezi maliyetinin hesaplanması

**B. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.**

1. Konaklama işletmelerinde çocuklara yönelik parti organizasyonları düzenlemenin konuk memnuniyetine ve işletme doluluk oranına etkileri neler olabilir?
2. Özel gün organizasyonları arasında yer alan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kapsamında düzenlenen organizasyonlarda hedef kitlenin tüm dünya çocuklarından oluşması, ülkemize hangi konularda ve nasıl katkı sağlar?
3. Çocuklara yönelik gezi organizasyonları sırasında meydana gelebilecek bir olumsuzluğun sonuçları neler olabilir?

## GENÇ VE YETİŞKİNLERE YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR



### KONULAR

- 2.1. TESİS İÇİ ÖZEL ORGANİZASYONLAR
- 2.2. TESİS DIŞI ÖZEL ORGANİZASYONLAR

### TEMEL KAVRAMLAR

- Animasyon ve eğlence hizmetleri
- Rekreasyon
- Animasyon aktiviteleri
- Kongre
- Fuar
- Profesyonel kongre düzenleyici
- Festival
- Tur
- Destinasyon

### NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Tesis içi özel organizasyon sürecini açıklamayı
- Özel gece organizasyonlarını listelemeyi
- Özel parti organizasyonlarını listelemeyi
- Olimpiyat ve turnuva organizasyonlarını listelemeyi
- Tesis dışı özel organizasyonlar yapmayı
- Kongre organizasyonları yapmayı
- Kongre pazarını
- Kongre sektörünün ülkeler için önemini
- Fuar organizasyonları yapmayı
- Fuar türlerini
- Festival organizasyonları yapmayı
- Festival türlerini
- Tur organizasyonları yapmayı
- Tur çeşitlerini



## 2. GENÇLERE VE YETİŞKİNLERE YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR

## HAZIRLIK SORULARI

1. Bir kutlamanın etkileyici olması için hangi özelliklere dikkat edilmesi gerekir?
2. Sizin için hazırlanacak özel organizasyonun hangi temaya sahip olmasını isterdiniz? Neden?
3. “Tesis dışı organizasyon” denince aklınıza neler geliyor?
4. Sizce festivaller bölge imajını nasıl etkiler? Fikirlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Tanıtım, bilgilendirme, anma, kutlama, eğlenme gibi ortak bir amaca yönelik olarak belli bir içerik çerçevesinde profesyonel kişilerce düzenlenmiş programlara **özel organizasyon** denir. Özel organizasyonlar; konukların çeşitli aktivitelerle eğlenme, bilgi sahibi olma ve rahatlamasını sağlarken aynı zamanda onlara sosyalleşme, yeni kültürler tanıma, farklı gruplarla kaynaşma imkânı sunar.

## 2.1. TESİS İÇİ ÖZEL ORGANİZASYONLAR

Tesis içi özel organizasyonlar, tesis içinden veya tesis dışından gelen talepler doğrultusunda konaklama işletmeleri tarafından periyodik animasyon faaliyetleri dışında planlanan hizmetler bütünüdür. Bazı durumlarda bu hizmetler konuklara belli bir ücret karşılığında sunulabilmektedir. Konaklama işletmelerinde hazırlanan özel organizasyonlar Görsel 2.1’deki gibi sınıflandırılabilir.



Görsel 2.1: Özel organizasyon türleri

Başarılı bir özel organizasyon, konaklama işletmeleri açısından “konuk istek ve ihtiyaçlarının karşılanması, konuk tatmininin sağlanması ve konuk şikâyetlerinin azalması” şeklinde kendisini gösterir. Konuklar açısından ise “farklı kültürlerin kaynaşması, takım ruhunun güçlenmesi, başarı duygusunun perçinlenmesi” gibi etkilerle kendisini gösterir.

Özel organizasyonların hem konaklama işletmelerine hem konuklara hem de turizm sektörüne sağladığı pek çok fayda vardır. Konaklama işletmeleri işletme imajına katkı sağlamak, hizmet standartlarını geliştirmek ve satışları arttırmak amacıyla özel organizasyonlar hazırlar. Planlanan organizasyonların işletmenin temasına, bulunduğu bölgenin kültürel yapısına ve konuk profiline uygun olmasına özen gösterilir. Eğlence hizmetleri departmanı tarafından sunulan özel organizasyonlar, konaklama işletmesinin rekabet gücüne pek çok yönden destek sağlar.

**Animasyon hizmetleri dâhilinde sunulan özel organizasyonların konaklama işletmelerine katkıları şunlardır:**

- İşletmede mekân kullanımını aktifleştirir.
- Konuğun işletmeye geliş sıklığını artırır.
- Konuğun işletmede daha uzun süre kalmasını sağlar.
- İşletme gelirine katkıda bulunur.
- İşletmenin saygınlığını ve tanınırlığını artırır.

Konaklama işletmelerinde eğlence hizmetlerinin temel amacı, konukların keyifli vakit geçirmesini sağlamaktır. Bunun yanı sıra konukların diğer konuklarla sosyal ilişkiler kurmasını kolaylaştırma, farklı bölge ve ülkelerden gelen konuklara yerel kültürü tanıtmaya da sahiptir.

**Tesis içi özel organizasyonların konuklara katkıları şunlardır:**

- Farklı kültürlerden gelen insanlarla tanışarak sosyal bütünleşme yaşarlar.
- İşletmenin bulunduğu bölgenin geleneksel kültürünü tanırlar (Görsel 2.2).
- Çeşitli aktiviteler sayesinde eğlenerek stres atarlar. Stresten uzaklaşma sonucu beden ve ruhen daha sağlıklı ve iyi hissederler.
- İlgi alanları doğrultusunda kendilerini geliştirme imkânı bulurlar.
- Heyecan duyma, kabul görme, başarı kazanma gibi duyguları hissederler.
- Yeni ve farklı birçok deneyim kazanırlar.



Görsel 2.2: Geleneksel dans örneği



Görsel 2.3: Konaklama işletmesi konuk profili

Konaklama işletmeleri, hizmet verdiği konuk profiline ve kültürel çeşitliliğe uygun olarak farklı özel organizasyonlar gerçekleştirebilir (Görsel 2.3).

#### Özel organizasyonların turizm sektörüne katkıları şunlardır:

- Turizm sektöründe istihdam oluşturur.
- Kültürel etkinlikler yoluyla ülke değerlerinin tanıtımına ve ülke imajına katkıda bulunur.
- İşletmeler arası rekabet ortamı oluşturarak konaklama işletmelerinde kalite standartlarının yükselmesine etki eder.
- Konuk memnuniyetinin oluşmasını sağlar.

Konaklama işletmeleri ve dolayısıyla turizm sektörü için konuk memnuniyetini sağlamak çok önemli bir hedeftir. Sunulan hizmetten memnun kalan yerli ve yabancı turistlerin konaklama süresini uzatma, tatillerini yeniden konaklama işletmesinde geçirme ve yine aynı ülkeyi tercih etme eğilimleri artar. Bu eğilimler neticesinde turizm sektörünün bölgesel kalkınmaya, dış açığın kapatılmasına ve millî gelirin yükselmesine olan katkısı artar.

Konaklama işletmelerinde eğlence hizmetleri (animasyon) bölümü, tatile gelen konukların boş zamanlarını değerlendirmek ve işletmede daha uzun süre kalmalarını sağlamak amacıyla 7 ya da 15 günlük periyotlar hâlinde animasyon programları hazırlar. Özel organizasyonlar, konaklama işletmesinin standart (periyodik) animasyon programlarına zenginlik ve hareketlilik katar. Özel organizasyon kapsamında sunulan bazı etkinlikler animasyon hizmetleri görevlileri tarafından hazırlanırken bazı hizmetler ise (halk oyunları ekibi gibi) konaklama işletmesi tarafından işletme dışından satın alınabilir.



### 2.1.1. Tesis İçi Özel Organizasyon Süreci

Özel organizasyonlarda organizasyon süreci “planlama, uygulama ve değerlendirme” şeklinde üç aşamadan oluşur. **Planlama**; gerekli iş gücü, malzeme, mekân, maliyet, tahmini katılımcı sayısı, aktiviteler vb. gibi konuların organizasyon öncesinde belirlenerek işleyişin belli bir plana göre düzenlendiği aşamadır. **Uygulama**, planlanan aktivitelerin kontrollü şekilde uygulandığı ve organizasyonun gerçekleştiği süreçtir. **Değerlendirme** ise tamamlanan organizasyonla ilgili değerlendirmelerin yapıldığı aşamadır. Organizasyon sürecinde personel, iş birliği içinde çalışmalı ve aşamaları bir bütün olarak ele almalıdır.

Özellikle tatil amaçlı konaklamalarda konukların pek çoğu boş zamanlarını eğlenerek geçirmek ister. Bu kapsamda konaklama işletmelerinden beklentileri sıradan etkinliklerden ziyade (hobiler hariç) alışılmıştan dışında sunulan ve rutin hayatlarında karşılaşmadıkları etkinliklere katılmaktır. Konaklama işletmelerinin animasyon faaliyetleri kapsamında genellikle benzer etkinlikler yapılır. Bu noktada özel organizasyonların önemi ön plana çıkar. Konukların farklılık beklentisi göz önüne alınarak özel organizasyonlara ilginç ve yaratıcı etkinlikler dâhil etmek, konuk memnuniyeti ve konuk sadakati üzerinde son derece etkilidir. Ayrıca organizasyon etkinliklerinin konukların aktif katılımını ve kültürler arası etkileşimi sağlayacak nitelikte olması da oldukça önemlidir. Özel organizasyon planlamalarında dikkat edilmesi gereken diğer hususlar şunlardır:

- Konaklama işletmesinin büyüklüğü, imkânları, mali kaynakları ve mevcut personel durumu
- Organizasyonun gerçekleşeceği mevsim, gün, saat ve organizasyonun toplam süresi gibi zamansal faktörler
- Konukların yaş grubu, cinsiyeti, kültürü, milliyeti ve konaklama süresi

Organizasyonların amacına ulaşması için belirli bir plana göre hareket etmek şarttır. Ancak iyi bir planlama sayesinde beklenen etkiye ve faydaya ulaşılır. Başarılı bir planlama için sırasıyla şunlar belirlenmelidir:

- Organizasyonun amacı
- Organizasyonun teması
- Organizasyonun hedef kitlesi
- Organizasyonda kullanılacak mekânlar
- Organizasyonda uygulanacak aktiviteler
- Organizasyonda kullanılacak araç gereçler
- Organizasyonda görev alacak personel ve sorumlulukları
- Organizasyonda alınacak iş güvenliği ve sağlığı önlemleri
- Organizasyon türüne göre katılımcılara yönelik ikramlar, hediyeler, ödüller
- Organizasyonun tanıtım ve duyuru süreci
- Organizasyonun bütçesi
- Organizasyona dâhil olacak departmanlar
- Organizasyon sürecinin değerlendirmesini yapacak birimler

**Tesis İçi Özel Organizasyonun Amacı:** Özel organizasyon planlamalarının başlangıç noktası, organizasyonun hangi amaçla yapılacağına belirlenmesidir. Organizasyonun amacı net olarak belirlenmezse sonucunu ölçmek de mümkün olmayacaktır. Organizasyonun konuklara yönelik olarak sosyokültürel vb. amaçlarla mı yoksa işletmeye kâr sağlama amacıyla mı gerçekleştirileceğinin ortaya konması gerekir. Bazı durumlarda hem ticarî hem de sosyokültürel amaçlar bir organizasyon içerisinde birleştirilebilir.

**Tesis İçi Özel Organizasyonun Teması:** Organizasyonun teması, organizasyonun ana konusunu (içeriğini) ifade eder. Tema, organizasyonun hangi amaçla yapılacağına bağlıdır. Organizasyonda kullanılacak bütün kostüm, dekor, aksesuar, süs, poster, ikramlık ve hediyeler, organizasyonda yapılacak aktiviteler, organizasyonun mekânı vb. unsurlar organizasyonun temasını yansıtmalıdır. Mezuniyet organizasyonunda sunulan ikramlarda kep ve diplomalı süslerin kullanılması buna örnek gösterilebilir (Görsel 2.4).



Görsel 2.4: Mezuniyet temalı organizasyon ikramları

**Tesis İçi Özel Organizasyonun Hedef Kitlesi:** Konukların işletmede bulunma şekilleri (aile, bireysel, arkadaş grubu, eğitim grubu olarak vb.) ve özellikleri (yaş, cinsiyet, milliyet, kültür vb.) çok çeşitli olduğu için işletme içinde yapılacak organizasyonların hedef kitleleri de geniştir. Konukların tamamına mı yoksa konukların belirli bir kısmına mı hitap edileceği ya da işletme dışından katılımcı olup olmayacağı gibi konular netleştirilmelidir. Hedef kitlenin yapısına göre olası ihtiyaçlar tahmin edilmelidir çünkü bir organizasyonun başarısı, hedef kitlenin ihtiyaçlarına ne oranda cevap verilebildiğine bağlıdır.

**Tesis İçi Özel Organizasyonda Kullanılacak Mekân:** Konaklama işletmesinin fiziksel koşulları dikkate alınarak organizasyonun gerçekleştirileceği alan belirlenmelidir. Konaklama işletmesinin imkânları doğrultusunda organizasyonlar; havuz başı (Görsel 2.5), açık hava tiyatroları (amfi tiyatro), çocuk kulübü, disko, balo salonu, plaj, su parkı, restoranlar, platformla yükseltilerek oluşturulmuş bir sahne ya da işletmenin paravanlar ile ayrılarak oluşturulmuş bölümlerinde gerçekleştirilebilir. Ayrıca özel olarak kiralanmış mekânlar, örneğin tekne veya yatlar, özel organizasyonlar için tercih edilebilir.



Görsel 2.5: Havuz başı yemek organizasyonu

Organizasyonun yapılacağı mekân belirlenirken konuk profili de dikkate alınmalıdır. Organizasyon alanında oturma yerleri davetlilerin sayısına göre önceden belirlenmelidir. Yemekli bir organizasyonda ise davetlilerin kiminle hangi masada oturacağına, yaşlarına, cinsiyetlerine, yakınlık ve samimiyet derecelerine dikkat edilmelidir. Gerekirse konukların birbirlerini daha iyi tanımaları için masalara isim kartları yerleştirilebilir. Aktivitelerin uygulanacağı alan, organizasyonun özelliğine göre seçilir. Aktivite alanları, organizasyonun büyüklüğüne uygun genişlikte ve havadar olmalıdır. Müzik, ses, ışık, sahne düzeni ve süslemeler programın özelliğine göre önceden organizasyon alanında hazır edilmelidir (Görsel 2.6).



Görsel 2.6: Sahne hazırlığı

Organizasyon mekânında, organizasyonun asıl ağırlığının olduğu bir alan ve serbest devamlılığın gerçekleştirilebileceği ikinci bir alan oluşturulabilir. Organizasyonun olduğu günde, aynı mekânda başka bir etkinliğin planlanıp planlanmadığına dikkat etmek gerekir. Örneğin amfi tiyatrodaki gündüz çocuklara yönelik bir etkinlik planlanmışsa aynı günün akşamına ön hazırlık gerektiren bir özel bir özel organizasyonun planlanması sıkıntılara sebep olacaktır.

**Tesis İçi Özel Organizasyonda Uygulanacak Aktiviteler:** Organizasyonun özelliğine uygun olarak programda çeşitli aktivitelere yer verilebilir. Aktivitelerin organizasyonun hedef kitlesine, temasına ve amacına uygun olması gerekir. Bunlar doğrultusunda öncelikle, organizasyonda ne tür aktivitelere yer verilebileceği araştırılır. Katılımı arttırmak için ilgi çekici, eğlenceli ve sıra dışı aktivitelerin seçilmesi çok önemlidir. Örneğin 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı temalı bir organizasyonda, gençler tarafından çok sevilen bir sanatçının vereceği konsere işletmede konaklayan gençler zevkle katılacaktır (Görsel 2.7).



Görsel 2.7: Organizasyonda konser aktivitesi

Prova yapılması gereken aktiviteler varsa prova saatleri de yine aktivite belirleme aşamasında netleştirilmelidir. Organizasyona yayılarak gerçekleştirilen aktiviteler, katılımcıların enerjisini ve organizasyona olan ilgisini diri tutar. Bazı durumlarda organizasyon süresince devamlılık arz ettirecek şekilde, birbiriyle bağlantılı aktiviteler de planlanabilir. Örneğin birinci olan takımın birden fazla etapla belirlendiği bir spor organizasyonunda aktiviteler, birbiri ardınca uygulanacak şekilde planlanır.

**Tesis İçi Özel Organizasyonda Kullanılacak Araç Gereçler:** Organizasyonun özelliğine, temasına ve belirlenen aktivitelere göre kullanılacak donanım, süs, kostüm ve dekorların belirlenmesi gerekir. Organizasyonun beklenen etkiyi yaratması için araç gereçlerin güvenli, estetik, anlaşılır ve ilgi çekici olmasına dikkat edilmelidir. İhtiyaç duyulacak tüm araç gereçler, bunların ne şekilde ve nasıl kullanılacağı, tedarikinin ne kadar sürede tamamlanması gerektiği de detaylıca belirlenmeli ve gerekli hazırlıklar tamamlanmalıdır.

Mekânın çeşitli yerlerine, kapı girişlerine ve masalara yerleştirilecek çiçek buketleri, ışık süsleri, dekoratif mumlar, ziyaret (anı) defteri, konukları etkinlik alanlarına yönlendirecek tabelalar gibi ayrıntıların da atlanmaması gerekir (Görsel 2.8). Detaylar organizasyona zenginlik katarak fark yaratır. Ayrıca bazı detayların kolay gibi görünse de zaman kaybına yol açabildiği göz önünde bulundurulmalıdır. Dekorun maliyeti, temaya uygunluğu, temini, organizasyon alanına getirilmesi, kurulması, sağlamaştırılması, kaldırılması ve saklanması gibi düşünülmesi gereken pek çok unsur vardır.



Görsel 2.8: Mekân düzenleme

”

## BİLGİ KUTUSU

Konaklama işletmelerinde ilk animasyon faaliyetleri 1980’li yıllarda sırasıyla İspanya, İtalya, Yunanistan ve Türkiye’deki tatil köylerinde Antik Roma ve Antik Yunan’daki dekor ve aktivitelerden esinlenerek başlatılmıştır.

**Tesis İçi Özel Organizasyonda Görev Alacak Personel ve Sorumlulukları:** Tesis içi özel organizasyonlar, işletme dışından bir organizasyon şirketiyle anlaşma yapılmadığı sürece işletmenin animasyon hizmetleri bölümü tarafından hazırlanır. Ancak organizasyonda görev alacak personel sadece animasyon ekibinden oluşmayabilir (Görsel 2.9). Organizasyonun özelliğine uygun olarak konaklama işletmesinin diğer departmanlarındaki personelin de süreç içerisinde görev ve sorumlulukları olabilir. Örneğin ikramlıkların hazırlığından ve servisinden yiyecek içecek departmanı sorumlu olabilirken gerekli hâllerde karşılama ve yönlendirme işlerinden de ön büro departmanı sorumlu olabilir.



Görsel 2.9: Organizasyonda görevli personeller

Önce gerekli personel sayısı tespit edilerek görev dağılımı yapılmalı, sonra görev dağılım çizelgesi hazırlanmalıdır. Organizasyonda görev alacak personelin hem kılık kıyafet hem de çalışma şekli açısından temiz ve düzenli olması çok önemlidir. Ayrıca personel, konukların istek ve ihtiyaçlarına duyarlı olarak konuklarla saygı çerçevesinde iletişim kurmalıdır.

**Tesis İçi Özel Organizasyonda Alınacak İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemleri:** Organizasyonun başarıyla tamamlanmasındaki en önemli noktalardan biri, gerekli iş sağlığı ve güvenliği (İSG) önlemlerinin alınmasıdır. Organizasyon mekânı hem personelin hem de davetlilerin rahatça hareket edebileceği ferahlıkta düzenlenmelidir. Araç gereçler, mekân koşullarına uygun olarak seçilmeli ve organizasyon öncesinde kontrol edilmelidir. Risk oluşturacak aktivitelere yer verilmemesi, sağlıklı personelin çalıştırılması, organizasyon öncesi bakım ve temizlik işlerinin tamamlanması, ikramların uygun koşullarda hazırlanmış ve taze olması gibi önlemler oldukça basit ama etkili güvenlik önlemleridir.

**Tesis İçi Özel Organizasyon Türüne Göre Katılımcılara Yönelik İkramlar, Hediyeler, Ödüller:** Öncelikle organizasyon kapsamında ikram yapılıp yapılmayacağı, hediye ya da ödül verilip verilmeyeceği netleştirilmelidir. Eğer konuklara ikram yapılacaksa ikramların içeriği önceden belirleterek ne zaman, ne şekilde ve nerede sunulacağı da planlanmalıdır (Görsel 2.10).



Görsel 2.10: Organizasyonda kullanılan ikramlıklar

Bazı organizasyonlarda jest yapmak amacıyla organizasyonu hatırlatacak hediyeler verilebilir. İkramların, hediyelerin ya da ödüllerin planlanmasında organizasyonun ücretli ya da ücretsiz oluşu belirleyici bir etkidir. Organizasyonun bütçesine göre konuklara hediye verilecekse ne tarz ürünlerin seçileceği, bunların miktarı mutlaka organizasyon öncesinde belirlenmelidir. Örneğin konuklara işletmeyi ve organizasyonu hatırlatacak Görsel 2.11'de görülenler gibi hatıralık eşyalar ve logo ürünler hazırlanabilir.

Yarışmaya dayalı spor organizasyonlarında dereceye giren sporculara ödül verilecekse ödüllerin türü, tedariki, ne zaman, nasıl ve kimler tarafından verileceği gibi tüm ayrıntılar planlanmalıdır.



Görsel 2.11: Hediyelik eşya örnekleri

**Tesis İçi Özel Organizasyonun Tanıtım ve Duyuru Süreci:** Tanıtım ve duyuru faaliyetleri hedef kitlenin yapısına göre şekillenir. Öncelikle tanıtım ve duyurunun hangi materyal ve yöntemlerle yapılacağı belirlenmeli, sonra duyuru metninde hangi bilgilerin yer alacağı netleştirilmelidir. Duyuru metninde mutlaka organizasyonun içeriği, nerede, ne zaman ve saat kaçta yapılacağı belirtilmelidir (Görsel 2.12 ve Görsel 2.13). Bilinmesi gereken özel durumlar varsa duyuru metnine eklenmelidir. Tesis içi özel organizasyonların tanıtım ve duyuru faaliyetlerinde animasyon masası, pano, dijital ekran, afiş, poster, davetiye, telefon, elektronik posta, elektronik mesaj, el kitapçığı gibi birçok araç gereçten ve yöntemden faydalanılabilir.



Görsel 2.12: Animasyon duyuru panosu



Görsel 2.13: Organizasyon davetiyesi

**Tesis İçi Özel Organizasyonun Bütçesi:** Organizasyonun tüm aşamaları planlandıktan sonra, yapılacak harcamaların ve tahmini gelirin belirlenme sürecine **bütçeleme** denir. Organizasyon için gerekli olan bütçe, yapılacak harcamalar ve eğer organizasyon ücretli olursa tahmini gelir toplanarak belirlenir (Görsel 2.14). Hazırlanan bütçe çalışması, tesis yönetiminin onayına sunulur ve kabul edilmesi hâlinde organizasyon hazırlıklarına başlanır. Bütçe çalışmalarında organizasyon sırasında gerekli olacak tüm harcamaların bütçeye dâhil edilmesine, herhangi bir harcamanın unutulmamasına çok dikkat edilmelidir.

Sıra	Malzemeler	Miktar	Tutar
1	Afiş	5	500
2	Dekorasyon		1000
3	Kırtasiye	10	200
4	Ödüller	5	100
5	...		
6	...		
TOPLAM			

Görsel 2.14: Organizasyon için bütçe çalışması örneği

**Tesis İçi Özel Organizasyona Dâhil Olacak Departmanlarla Koordinasyon:** Konaklama işletmesinde yapılacak organizasyon sadece eğlence hizmetlerinin değil, tüm işletmenin sorumluluğundadır. Organizasyonun amacına ulaşabilmesi için işletmenin tüm bölümleri arasında iş birliği ve uyum olmalıdır. Organizasyon süreci bir senfoni orkestrasına benzetilebilir. Detaylar iyi planlanmaz ve organize edilmezse, zamanlama uygunsuzsa, tüm müzik aletleri için ustaları tarafından çalınmazsa ve orkestra şefi yoksa başarıdan söz etmek mümkün değildir.

Tesis içi özel organizasyonlarda yiyecek içecek hizmetleri ikramları hazırlarken kat hizmetleri organizasyon mekânını temizler, dekorasyonu ve kostümleri hazırlar. Ön büro ise karşılama ve yönlendirme faaliyetleri gibi konularda organizasyona destek olur. Organizasyon süresince oluşabilecek olumsuzluklara karşı güvenlik ve teknik servis departmanlarına süreç hakkında bilgi verilmelidir. Gerekli görülürse ek önlemler alınmalıdır. Organizasyonlarda departmanlar arasında iyi bir koordinasyon sağlanmazsa organizasyon sürecinde aksamaların meydana gelmesi ve konuk memnuniyetsizliklerinin yaşanması kaçınılmaz olur (Görsel 2.15).



**Tesis İçi Özel Organizasyon Sürecinin Değerlendirilmesi:** Organizasyondan hemen sonra, organizasyon sürecinde yaşanan aksaklıklar, eleştirilen ve ilgi çeken hususlar belirlenmelidir. Bu hususlar, bir sonraki organizasyonda göz önüne alınması gereken değerli bilgilerdir. Sağlıklı bir değerlendirme için organizasyonun tüm paydaşlarından (personel, konuk, düzenleyici) geri bildirim almak gerekir. Geri bildirimler birbiriyle karşılaştırıldığında ortak memnuniyetten söz edilebiliyorsa organizasyon başarıya ulaşmış demektir.

Organizasyonda görevli personel, gerekli mesleki yeterliliğe sahip olduğu için bir organizasyonda olması gerekenleri çok iyi bilir ve aksaklıkları tüm detaylarıyla görebilir. Bu nedenle bir organizasyonun “personel tarafından değerlendirilmesi” son derece önemlidir. Organizasyonda yaşanan aksaklıklarla ilgili personel bilgisine başvurulduktan sonra, aksaklıkları önlemek üzere personelden öneriler de alınmalıdır. Organizasyonda temel amaç konuk memnuniyetini sağlamaktır. Organizasyonun temel amacına ne düzeyde ulaşıldığını belirlemek için organizasyonun “konuklar tarafından değerlendirilmesi” gerekir. Konukların değerlendirmeleri anket, form veya bilişim araçları (e-posta, sosyal medya vb.) yoluyla alınabilir. Bütün değerlendirmeler, bir sonraki organizasyon için düzeltilecek noktaları ve organizasyonda keyif alınan, ilgi çeken, beğenilen hususları gösterir. Eğer özel organizasyon talep üzerine düzenlenmiş ise organizasyonun talepte bulunan kaynak (kişi, kurum, kuruluş) tarafından da değerlendirilmesi gerekir.



### 2.1.2 Tesis İçi Özel Organizasyon Çeşitleri

Konuklar günlük hayatlarında ve iş yaşamlarında karşılaştıkları fizyolojik, psikolojik ve sosyo-kültürel baskı sonucu stres altında kalırlar. Yaşanan stresten uzaklaşmak, tatil yapmak ve boş zamanlarını en güzel şekilde değerlendirmek amacıyla rutin yaşamlarından ayrılarak konaklama işletmelerine gelirler. Tesis içi özel organizasyonların en temel amacı gerek tatil gerekse iş için işletmeye gelen konukların boş zamanlarını etkin bir şekilde değerlendirmektir. Tesis içi özel organizasyonlar; özel gece organizasyonları, özel parti organizasyonları, olimpiyat ve turnuva organizasyonları olmak üzere üçe ayrılır.

#### a) Özel Gece Organizasyonları

Her toplumun kendi kültürü dâhilinde değer verdiği, her yıl kutladığı ya da andığı özel günleri vardır. Kimi birlik ve mücadele ruhunu canlandırır, kimi eğlendirir, kimi de unutulmaması ve korunması gereken değerleri hatırlatır. Bireysel olarak da kişilerin kendi hayatlarında diğer günlerden farklı tuttıkları ve önemsedikleri özel günler vardır. Bireyler doğum, evlilik, nişan, mezuniyet gibi kendi yaşamları için özel buldukları olay ya da durumları kutlayarak ya da anarak psikolojik doyum yaşar. Konaklama işletmelerinde gerek toplumsal gerek bireysel yaşantıda değerli görülen günler için “özel gece organizasyonları” yapılır. Bunların yanı sıra sadece eğlenmek, bir arada bulunmak, motivasyon sağlamak, bir seferlik de olsa özel bir yaşantıyı kutlamak, ürün tanıtımı ya da sunumu yapmak, kurumsal satışı arttırmak gibi çok çeşitli amaçlarla da özel gece organizasyonları hazırlanabilir.

Tesis içi özel gece organizasyonları; periyodik animasyon programında yer almayan, tüm güne yayılmayıp sadece o geceye özgü olarak planlanıp uygulanan organizasyonlardır. Katılımcılar açısından ücretli ya da ücretsiz olarak planlanabilir. Tesis içi özel gece organizasyonları, konaklama işletmesine ait veya işletmenin tahsis ettiği bir mekânda gerçekleştirilir. Konaklama işletmesi tarafından hazırlanabileceği gibi konuklardan, kurumlardan ya da kuruluşlardan gelen talepler doğrultusunda da hazırlanabilir. Ayrıca sadece talep üzerine değil, arz yaratıp talep beklemek üzere de hazırlanabilir. Yani talep olmaksızın özel gece organizasyonu sunulur ve organizasyona katılım beklenir. Arz oluşturmak üzere hazırlanacak özel gece organizasyonlarında öncelikle işletmenin ağırlıklı konuk profili dikkate alınarak farklı kültürlerdeki özel günler tespit edilmelidir. Örneğin Müslüman Türk kültüründe Kurban Bayramı, Zafer Bayramı ne kadar özel ve değerli ise Hristiyan kültüründe de Noel, Paskalya Bayramı o derece özel ve değerlidir. Farklı kültürlerde değer kazanmış günlerde yapılacak özel gece organizasyonlarına gereken özeni göstermek, işletme imajı ve konuk memnuniyeti çok önemlidir.

Özel gece organizasyonları, beş duyu organına hitap edecek şekilde hazırlanmalıdır. Organizasyonun temasına uygun bir müzik konukların ortama uyum sağlamasına yardımcı olurken dekor, afiş, süsleme vb. görsel unsurlar organizasyonun etkisini ve akılda kalıcılığını arttıracaktır. Basılı materyallerde kullanılan kâğıdın veya konuk masalarında kullanılacak kumaşın dokusu ise organizasyona verilen özeni gösterecektir. Organizasyonu tamamlayan hoş kokular, katılımcıların rahatlamasını sağlarken konuk özelliklerine ve kültürüne uygun olarak özenle hazırlanmış ikramlar da damaklara hitap edecektir.

Özel gece organizasyonları için gecenin anlam ve önemine uygun olarak çeşitli aktiviteler planlanmalıdır (Görsel 2.16). Aktiviteleri konukların katılımını teşvik edecek şekilde planlamak organizasyonun başarısını arttıran önemli bir etkidir. Organizasyon yapısına göre tesis içi özel gece organizasyonlarına dâhil edilen animasyon etkinlikleri organizasyonun daha eğlenceli ve ilgi çekici olmasını sağlar. Skeç, sahne şovu, konser gibi etkinlikler geceye renk katar ve ortamı canlandırır. Konaklama işletmelerinde en sık hazırlanan özel gece organizasyonları şunlardır:

- Nişan, düğün, yaş günü kutlamaları
- Evlilik teklifi
- Aile toplantıları
- Kurumsal ürün sunumları
- Mezuniyet balosu
- Kıyafet balosu
- Özel temalı gün kutlamaları (Kadınlar Günü, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı vb.)
- Kurumsal ürün tanıtımları
- Hoş geldin ya da veda yemekleri
- Ödül törenleri
- Şirket yemekleri



Görsel 2.16: Özel gece hazırlığı

Konaklama işletmeleri, konuklarına yönelik olarak ülke kültürünü ya da yöresel kültürü tanıtmak üzere de özel gece organizasyonları yapabilir. Bu tür organizasyonlar, ülke ya da yöreye özgü kültür unsurları göz önünde bulundurularak hazırlanır. Yöresel müzikler, yemekler, kıyafetler ve danslar ile organizasyon zenginleştirilir. Ülkemizdeki konaklama işletmeleri tarafından sıklıkla düzenlenen kültürel tanıtım geceleri şunlardır:

- Türk gecesi (Görsel 2.17)
- Roman gecesi
- Geleneksel kına gecesi
- Sıra gecesi
- Yöresel kültür gecesi (Karadeniz gecesi, Yörük gecesi)
- Latin dansları gecesi



Görsel 2.17: Türk gecesi organizasyonu

#### b) Özel Parti Organizasyonları

Konukların sosyalleşmesini ve eğlenmesini sağlamak amacıyla periyodik animasyon programı dışında ve belirli bir tema doğrultusunda planlanan müzik, dans ve hareket ağırlıklı etkinliklerdir. Diğer organizasyonlarda olduğu gibi ikramlar, dekorasyon ve aksesuarlar temanın tamamlayıcı unsuru olarak kullanılır. Özel parti organizasyonlarına katılımın davet usulü sağlanması, daha kontrollü bir ortamın oluşmasını sağlar (Görsel 2.18).



Görsel 2.18: Parti ikramlıkları

Konaklama işletmelerinde sıklıkla hazırlanan özel parti organizasyonları şunlardır:

- Havuz başı partisi
- Doğum günü partisi
- Yıl dönümü partisi
- Mezuniyet partisi
- Bebek partisi
- Nişan merasimi
- Kostüm partisi (Görsel 2.19)
- Yeni yıl partisi
- Emeklilik partisi
- Veda partisi
- Şampiyonluk partisi
- Yaza merhaba partisi
- Ülke bayramları ve özel günler için düzenlenen partiler (Anneler Günü, Babalar Günü, Zafer Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Cadılar Bayramı, Paskalya Bayramı vb.)



Görsel 2.19: Kostümlü parti

Diğer organizasyonlarda olduğu gibi özel parti organizasyonlarının da amaca, temaya, mekâna ve hedef kitleye göre planlanması organizasyonun sağlıklı şekilde tamamlanması için son derece önemlidir. Özel parti organizasyonları eğlence ve kutlama temelli olduğu için müziğe, eğlenceye ve dans aktivitelerine geniş yer verilmelidir. Dekorasyonun canlı ve renkli olmasına özen gösterilmelidir. “İlk ve son izlenimlerin daha çok akılda kaldığı” gerçeği göz önüne alınarak konukların akıllarında en çok neyin kalması isteniyorsa özel parti organizasyonları o doğrultuda yürütülmelidir. Özel parti organizasyonları coşku ve eğlence doruktayken sonlandırılmalıdır. Böylece konuklar partiden son anın heyecanı ile ayrılacak, bir sonraki parti organizasyonunu sabırsızlıkla bekleyecektir. Organizasyon, partiyi talep eden kaynağın konuşmasıyla tamamlanabileceği gibi hızlı ve hareketli bir müzikle de bitirilebilir. Eğlenmeye devam etmek isteyen konuklar, işletmenin başka eğlence birimlerine yönlendirilebilir.

### c) Olimpiyat ve Turnuva Organizasyonları

**Turnuva**, oyuncu veya takımlar arasında “tek bir alanda” sırayla yapılan yarışma dizisidir. **Olimpiyat** ise “birden fazla alanda” düzenlenen yarışmalar bütünüdür. Tesis içi olimpiyat ve turnuva organizasyonları, konaklama işletmesinin düzenli olarak uyguladığı animasyon faaliyetleri dışında özel organizasyon olarak da planlanabilir. Tüm organizasyonlarda olduğu gibi olimpiyat ve turnuva organizasyonlarında da detaylı ve özenli bir planlama yapılmalıdır.

”

#### BİLGİ KUTUSU

Beş kıtayı temsil eden olimpiyat halkaları, ilk kez 1920 Olimpiyatları'nda kullanılmıştır. Mavi halka Avrupa'yı, sarı halka Asya'yı, siyah halka Afrika'yı, yeşil halka Avustralya'yı ve kırmızı halka Amerika'yı temsil etmektedir.



Turnuvalar ya da olimpiyatlar, konukların dikkatini bir olay ya da gün üzerine çekmek üzere düşünülmüş organizasyonlardır. Babalar Günü kapsamında baba ve çocuğun takım olarak katılacağı satranç turnuvası veya Zafer Bayramı kapsamında gençler arasında plaj voleybolu turnuvasının düzenlenmesi bu organizasyonlara örnek verilebilir. Dereceye giren konuklara ödül vermek yarışmalara olan ilgiyi arttıracaktır. Yarışmalarda dikkat edilmesi gereken ilk koşul kazanmanın şansa değil, katılımcıların özel çabasına bağlı olmasıdır. İkinci koşul ise yarışmaların aşırı zorlayıcı nitelik taşımamasıdır çünkü amaç, konukları ürkütme yerine cesaretlendirerek yarışmalara olabildiğince fazla konuğun katılmasını sağlamaktır.

Konukların kalış süresine bağlı olarak turnuvalar birden fazla güne yayılabilir ya da her gün için farklı bir yarışma alanı belirlenip olimpiyat şeklinde bir düzenleme yapılabilir. Tesis içi düzenlenen turnuvalar genel olarak dört şekilde sınıflandırılabilir.

**Bilgiye ve bilişsel yeteneğe dayalı turnuvalar;** konukların bilgi seviyelerini ve bilişsel yeteneklerini yarıştırdıkları, aynı zamanda hem eğlendikleri hem de kendilerini geliştirdikleri turnuvalardır. Satranç, dama, kelime oyunları, bilgi yarışmaları, hafıza ve dikkat oyunları vb. (Görsel 2.20).



Görsel 2.20: Satranç turnuvası

**Kültüre dayalı turnuvalar**, farklı ülkelerden gelen konukların birbirleriyle etkileşerek kültür paylaşımında bulunmalarını hedefleyen turnuvalardır (Görsel 2.21 - 2.22). Yemek yapma, dans etme, el işi etkinlikleri, yerel oyunlar vb. Örneğin konaklama işletmesinde konaklayan yabancı konuklara çeşitli kültürleri tanıtmak amacıyla halk danslarının taklidine dayalı bir turnuva organizasyonu planlanabilir.



Görsel 2.21: Geleneksel oyunlar



Görsel 2.22: Geleneksel oyunlar

**Beceriye ve harekete dayalı turnuvalar**, konukların fiziksel ve psikolojik çaba göstererek yeteneklerini yarıştırdıkları, bireysel veya grup olarak katıldıkları turnuvalardır. Dart, bowling, okçuluk, masa tenisi, oryantiring gibi bireysel sporlar ya da basketbol, futbol, voleybol, su topu gibi takım sporları için turnuvalar düzenlenebilir (Görsel 2.23 ve Görsel 2.24).



Görsel 2.23: Dart turnuvası



Görsel 2.24: Su topu turnuvası

**Dijital turnuvalar**, bir ekran üzerinde elektronik ortamda oynanan oyunları ve sporları kapsayan turnuvalardır. Teknolojik gelişmeler, her alanda olduğu gibi eğlence alanında da kendini göstermiştir. Bu gelişmelerden bazıları elektronik oyunlar ve sporlardır. Elektronik oyunların bazıları sadece zihinsel olarak katılım gerektirecek şekilde tasarlandığı gibi bazıları hem fiziksel hem de zihinsel olarak katılım gerektirecek şekilde üretilmiştir. Özellikle gençler arasında ilgi çekici olabilecek 3D ve 4D oyunlar, konsol oyunları ya da e-spor çerçevesinde dijital ortamda turnuvalar düzenlenebilir (Görsel 2.25).



Görsel 2.25: E-spor turnuvası

Turnuvalar ve olimpiyatlar organize edilirken dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

- Gerekli iş güvenliği ve sağlığı tedbirleri alınmalıdır.
- Konuk özellikleri ve beklentileri dikkate alınmalıdır.
- Turnuva kuralları ve puanlama usulleri açık şekilde tüm konuklara aktarılmalıdır.
- Denetleme ve değerlendirme ekibi oluşturulmalıdır.
- Ne tür ödüller verileceği ve ödüllerin nasıl dağıtılacağı planlanmalıdır (Görsel 2.26).
- Beceri ve harekete dayalı turnuvalarda konukların sağlık durumlarının teyidi alınmalıdır.
- Yarışma ruhunu yansıtmaya için forma, kostüm gibi kıyafetler temin edilmelidir.



Görsel 2.26: Turnuva sonunda takıma verilen kupa

Yarışma etkinlikleri, belli bir akış doğrultusunda gerçekleştirilmelidir. Turnuva ve olimpiyatlar kapsamında düzenlenen yarışmalarda genel akış şu şekilde olmalıdır:

- Ön hazırlıklar tamamlanır.
- Denetleme ekibi etkinlik alanında yerini alır.
- Yarışmaya katılan konuklar oyun alanına davet edilir.
- Eğer mümkünse konuklar veya takımlar, anons ya da tabela aracılığıyla izleyicilere tanıtılır.
- Yarışmacılar birbirlerine başarı dileğinde bulunur.
- Turnuva kurallar dâhilinde başlatılır.
- Turnuvanın adil şekilde devamı sağlanır.
- Sonuçlar kayıt altına alınır.
- Yarışmalar bittikten sonra sonuçlar herkesin ulaşabileceği şekilde ilan edilir.
- Yarışmalara katılan tüm konuklarla birlikte hatıra fotoğrafı çekilir (Görsel 2.27).
- İlan edilen yer ve zamanda ödül seremonisi gerçekleştirilir.



Görsel 2.27: Turnuvaya katılanların toplu fotoğraf çekimi



### SIRA SİZDE

Bir konaklama işletmesinde düzenlenebilecek özel parti organizasyonlarından (doğum günü, mezuniyet, yaza merhaba, havuz başı vb.) herhangi birini seçiniz. Seçtiğiniz özel parti organizasyonu ile ilgili görsellerden oluşan bir sunum hazırlayınız. Sunumunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.





## SIRA SİZDE

Aşağıda verilen kelimeleri bulmaca içinde bulunuz. Tüm kelimeleri bulduktan sonra soldan sağa doğru gizlenmiş, turizm sektörünün en önemli sekiz değerini bularak aşağıdaki boşluklara alt alta yazınız.

TURNUVA	OLİMPİYAT	PARTİ
ÖZELGECE	PLANLAMA	TEMA
KONUK	ANİMASYON	ETKİNLİK
KÜLTÜR	ORGANİZE	BÜTÇE
DEKOR	MEKAN	GÜVENLİK
AKTİVİTE	İKRAM	TESİS

T	U	R	N	U	V	A	S	O	R	Ö	U	M	L
U	S	L	U	K	M	E	K	A	N	Z	Ö	Z	G
Ü	İ	V	E	N	R	O	K	E	D	E	K	Ü	L
T	S	Ü	R	E	Ç	T	Ü	B	E	L	M	N	L
M	E	E	T	İ	V	İ	T	K	A	G	A	O	K
İ	T	K	U	N	O	K	R	A	S	E	R	Y	İ
A	T	A	Y	İ	P	M	İ	L	O	C	K	S	L
P	L	A	N	L	A	M	A	S	A	E	İ	A	N
H	İ	P	Ç	R	Ü	T	L	Ü	K	İ	K	M	İ
O	R	G	A	N	İ	Z	E	M	P	A	D	İ	K
Ü	R	Ü	S	T	L	Ü	K	S	A	A	Y	N	T
K	İ	L	N	E	V	Ü	G	G	R	İ	S	A	E
E	V	G	İ	Ç	A	L	İ	Ş	T	K	A	N	L
İ	K	H	T	E	M	A	O	Ş	İ	G	Ö	R	Ü

•.....
•.....
•.....
•.....
•.....
•.....
•.....
•.....
•.....

## 2.2. TESİS DIŞI ÖZEL ORGANİZASYONLAR

Son yıllarda yaşam koşulları ve alışkanlıkların değişmesine paralel olarak özel organizasyonların profesyonel eller tarafından hazırlanmasına olan talep gittikçe artmaktadır. Artan talep doğrultusunda yeni pek çok organizasyon firması kurulmakta, var olan firmalar kendilerini güncelleyerek geliştirmektedir. Konaklama işletmeleri, organizasyon firmalarınınca hazırlanan kongre, fuar, festival ve tur organizasyonlarına ev sahipliği yaparak bu organizasyonların başarıyla gerçekleştirilmesine destek olur. Konaklama işletmeleri hem özel organizasyonlar için firmalara uygun mekânı ve atmosferi sağlar hem de katılımcı olarak gelen konuklara hizmet sunar. Özel organizasyonlarda konaklama işletmesi tarafından organizasyon firmasına verilecek destek için iyi bir planlama yapmak şarttır. Planlama yapacak çalışanları organizasyon konusunda tecrübeli ve ekip ruhuna sahip olan personel arasından seçmek, hizmet standardı açısından çok önemlidir.

### 2.2.1. Kongre Organizasyonları

Latince “toplanma, buluşma” anlamına gelen “congrus” sözcüğünden Türkçeye yerleşmiş olan **kongre**; çeşitli ülkelerden yöneticilerin, elçilerin, delegelerin katılmasıyla yapılan toplantıdır (TDK Güncel Sözlük, 2020). **Kongre turizmi** ise kongre ve toplantı faaliyetlerinin ortaya çıkardığı bir alternatif turizm çeşididir (Görsel 2.28). Kongre turizminin alternatif turizm çeşitleri içinde sahip olduğu pay, dünya ekonomisinde yarattığı kendine özgü ekonomik değerler sayesinde gün geçtikçe artmaktadır. Kongre turizminin, sağladığı ekonomik kazanç ile beraber sürdürülebilir turizme olan katkısı, işletmelerin yeni rekabet stratejileri oluşturmaları gerekliliğini doğurmaktadır.



Görsel 2.28: Kongre ortamı

”

### BİLGİ KUTUSU

Uluslararası Kongre ve Kongre Derneği şeklinde tercüme edilen ICCA [International Congress and Convention Association (internişinil kongris en konvenşin essosiyeshin)] verilerine göre kongrelere ev sahipliği yapan ülkeler arasında birinci “Amerika Birleşik Devletleri”dir. 2019 verilerine göre Türkiye ilk 50 ülke arasında yer almaktadır.

İnsanların bilgi paylaşımına duydukları ihtiyaç gün geçtikçe artmaktadır. Bu ihtiyaç doğrultusunda, bilgi paylaşımı yapmak üzere insanların farklı bölgelerden seyahat etme yönündeki eğilimleri de artmaktadır. Seyahat etme gereksinimleri ile ortaya çıkan konaklama talepleri karşısında konaklama işletmeleri, turizm payından faydalanmak için farklı rekabet stratejilerine yönelmektedir (Görsel 2.29).



Görsel 2.29: Kongreye hazır bir salon

**Genel Olarak Dünya Kongre Pazarı:** ICCA tarafından yayımlanan 2019 istatistik raporuna göre uluslararası alanda yapılan toplantı sayısı her yıl artış göstermektedir. Küreselleşme ve sürekli büyüyen ekonomik yapılar kongre sektörünün de gelişmesini sağlamaktadır. Nitekim araştırmalar, dünyada yüz milyona yakın kişinin toplantı, iş veya kongre amacıyla turizm hareketinde bulunduğunu ve bu hareketlerin dünya genel turizm gelirlerinde önemli bir paya sahip olduğunu göstermektedir. Kongre sektörünün ülke ekonomisine ve bölgesel gelişmeye olan katkısı, dünya üzerinde birçok ülkeyi bu sektördeki fırsatları değerlendirmeye yönlendirmektedir. Kongre sektörü; “satış ve pazarlama, altyapı ihtiyaçları, operasyon, çalışanlar” gibi tüm bileşenleriyle birlikte hizmette nitelik ve uzmanlaşma gerektiren bir turizm çeşididir. Kongre sektöründe “kongre hizmetler bütününü en iyi şekilde tanıtmaya, pazarlama ve yürütme” yoluyla başarıya ulaşılır.

**Kongre Sektörünün Ülkeler İçin Önemi:** Kongreler, en yüksek döviz girdisi sağlayan turizm etkinliğidir. Kongre katılımcılarının harcamaları, diğer turistlerin harcamalarından birkaç kat fazladır. Yaptıkları harcamalardan ve sosyoekonomik konumlarından yola çıkılarak kongre turistlerinin ortalamanın üstünde gelire sahip olduğu kabul edilir. Seyahat kültürü yüksek olan bu kişiler; konaklama işletmeleri, restoranlar, eğlence ve alışveriş merkezleri başta olmak üzere şehrin çeşitli yerlerinde yaptıkları harcamalarla ticari hayata hareket getirir.

Turizm sezonu dışındaki zamanlarda da düzenlenebilen kongreler, turizm sektörünün sezon dışı gelir getiren bir türü olarak hem konaklama işletmelerinin bütçesine hem de ülke bütçesine girdi sağlar. Uluslararası kongreler, kongrenin yapıldığı ülkenin uluslararası alanda tanınmasını sağlayarak ülkenin turistik satın alma potansiyelini artırır. Yani her kongre katılımcısı potansiyel bir turist anlamına gelir. Aynı zamanda, çeşitli ülkelere gelen katılımcıların etkileşimde bulunmasına fırsat sunarak kültürel alışverişe zemin hazırlar. Tıp, teknoloji, sanat, spor gibi önemli alanlarda ülkedeki uzmanlık düzeyinin yükselmesine ve akademik hayatın gelişmesine de katkıda bulunur. Kongre organizasyonu ve organizasyona destek faaliyetleri, konusunda uzman olan işletmeler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Bu da ulaşım, konaklama, yiyecek içecek, teknik hizmet, tercümanlık gibi yan sektörlerdeki istihdamın artmasını sağlar.

Gelişen altyapısı, coğrafi konumu, turizm potansiyeli, tarihî ve kültürel zenginlikleri ile Türkiye; kongre sektörü için cazibesi her yıl daha da artan bir ülke konumuna gelmiştir. Türkiye’de kongre turizmi, başta İstanbul olmak üzere Antalya, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerde ön plana çıkmaktadır (Görsel 2.30). İstanbul’la diğer ülkelerden direkt uçuşların sık olması ve birçok uluslararası şirketin İstanbul’da merkezini bulunması, İstanbul’un uluslararası kongreler için diğer illere göre daha cazip bir nokta olmasında etkili olmuştur. Son dönemlerde kongre noktası konumundaki şehirlere Konya, Mersin ve Nevşehir de dâhil olmuştur. Kongreler için tercih edilen şehirlerde bulunan yüksek standartlı kongre merkezleri ve beş yıldızlı konaklama işletmeleri, sahip oldukları teknik donanım ve hizmet kalitesi ile oldukça talep görmektedir.



Görsel 2.30: Kongrede sunum yapan konuşmacı

**Bölge ya da Şehirlerin Kongre Destinasyonu Olabilmesi İçin Gerekli Unsurlar:** Turizm literatüründe **destinasyon**; turizm için cazip kabul edilen, tarihî ve doğal güzelliklerle beraber turizm için gerekli altyapıya ve niteliklere sahip olan yer olarak ifade edilir. Bir şehrin ya da bölgenin kongre destinasyonu olabilmesi için ihtiyaçlara cevap verecek bazı kriterler şunlardır:

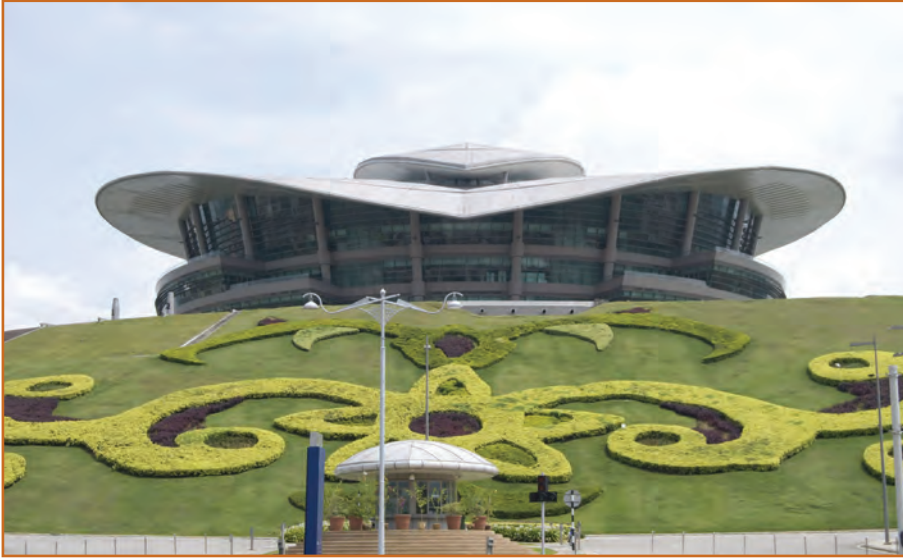
- Şehir içi ve uluslararası kolay ulaşım imkânları
- Sağlam altyapı olanakları
- Nitelikli toplantı ve kongre merkezleri
- Yüksek hizmet standardına sahip konaklama işletmeleri
- Sosyal programların düzenlenebileceği tarihî ve nitelikli mekânlar
- Sosyal aktivite çeşitliliği
- Bölge ya da şehrin doğal ve tarihî zenginlikleri
- Mahalli destek (kongre büroları, mesleki dernek ve mahalli idarelerin katkıları)
- Güvenlik
- Ekonomik ve politik istikrar
- Hizmet kalitesi
- Uluslararası imaj
- Fiyat politikası

**Profesyonel Kongre Düzenleyiciler:** Kongrelerin iş birliği içinde detaylıca planlanması ve profesyonelce uygulanması çok önemlidir. Bu nedenle kongre organizasyonlarında genel sorumluluk sıklıkla profesyonel kongre düzenleyicilerine [PCO, professional congress organizers (profesyonel kongre organizatörleri)] verilir. Profesyonel kongre düzenleyicileri, kongre organizasyonunda uzmandır ve kongre organizasyondaki en büyük yükü, özellikle işin teknik kısmını üstlenir. Bir kongrede başarıya ulaşmada en önemli nokta, kongreyi yapan ilgili kurum ya da kuruluşun tecrübeli ve başarılı bir PCO bulmasıdır.

Profesyonel kongre düzenleyicilerinin organizasyonda işlem adımları şunlardır:

### 1. Projelendirme

- Proje yürütme ekibi oluşturma
- Kongre tarihini belirleme
- Kongre merkezi ve toplantı yeri seçme (Görsel 2.31)
- Konaklama işletmelerini belirleme
- Kongre merkezi tasarımını planlama
- Bütçelendirme vb.

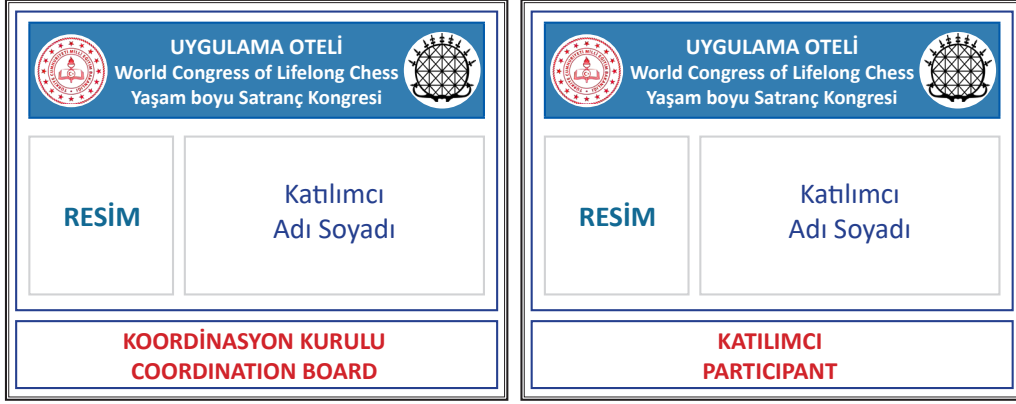


Görsel 2.31: Kongre merkezi

### 2. Kongre Öncesi Hazırlık

- Ön finansmanın yürütülmesi
- Gelir gider takibi
- Sergi alanı, teknik araç gereç ve personel temini
- Kongre konseptinin hazırlanması
- Sponsorların bulunması

- Yerel organizatör seçimi
- Kayıt ve konaklama rezervasyonlarının yapılması
- Kongre materyallerinin hazırlanması [duyuru, özet kitap, program kitapçığı, yaka kartları vb. (Görsel 2.32 ve Görsel 2.33)]



Görsel 2.32: Katılımcı yaka kartları

World Congress of Lifelong Chess (Yaşam boyu Satranç Kongresi) PROGRAM	
16 DECEMBER / ARALIK WEDNESDAY / ÇARŞAMBA	
HALL / SALON: UYGULAMA OTELİ KONFERANS SALONU	
08.30-09.30	REGISTRATION / KAYIT
09.00-09.30	Coffee Break / Kahve Molası
09.30-10.30	OPENING CEROMONY / AÇILIŞ SEREMONİSİ Satrancın Dünyadaki Gelişimi
10.30-10.50	Coffee Break / Kahve Molası
10.50-12.30	Satranç Sporunun Gelişmesi İçin Yapılması Gerekenler
12.30-13.30	LUNCH BREAK / ÖĞLE YEMEĞİ
13.30-15.20	Satrancın Hayata Entegrasyonu
15.20-15.30	Coffee Break / Kahve Molası
15.30-17.30	Usta Oyuncuların Satranç ile Hayata Bakışı
20.00-21.30	OPENING COCKTAIL / AÇILIŞ KOKTEYLİ

Görsel 2.33: Kongre örnek programı

### 3. Operasyon

- Kayıt desklerinin hazırlanması
- Karşılama hizmetleri
- Kayıt kabul hizmetleri ve konaklama işlemlerinin yürütülmesi
- Toplantı salonlarındaki teknik ekipmanın ve dekorasyonun hazırlanması
- Kongre öncesi ve sonrası gezilerin düzenlenmesi
- Kongre sırasında yiyecek içecek servisi takiplerinin yapılması vb. (Görsel 2.34)



Görsel 2.34: Kongre oturumları arasında ikram servisi

### 4. Raporlama

- Konaklama işletmesi ve kongre merkezleri ile anlaşmaların yapılması
- Kongre istatistiklerinin hazırlanması
- Kayıt ve konaklama raporlarının sunulması vb.

### 5. Sponsorluk ve Stant Satışları

- Firmaların sponsor olmaları için çalışmalar yapılması
- Gerçekleştirilecek aktiviteler vb.

### 6. Basın ve Halkla İlişkiler

- Yapılacak kongrelerin tanıtılması ve kamuoyu ile paylaşılması
- Yazılı, dijital ve görsel basın dosyalarının hazırlanması vb.

### 7. Konaklama ve Kayıt

- Kongre katılımcılarının konaklama işletmelerindeki rezervasyon işlemleri
- Transferleri
- Ödemeler vb.

Eğlence hizmetleri, PCO'nun belirlediği hedefe uygun hareket etmek zorundadır. Bu nedenle eğlence hizmetlerinin kongre uygulamaları boyunca PCO ile koordineli çalışması gerekir. Kongre organizasyonlarında görevlendirilecek animatörlerin kongre organizasyonları ve katılımcı profili konusunda deneyimli olması ve atmosfere uygun tutum ve davranışlar sergilemesi çok önemlidir. Kongre katılımcılarının asıl amacı, uzmanlık alanlarındaki gelişmelerle ilgili bilgi almak ve kendilerini geliştirmektir. Zaman onlar için önemlidir ve zamanlarının büyük bir çoğunluğu bilgi alışverişi ile geçer. Bu süreçte dikkatlerinin dağılmaması ve paylaşımın bölünmemesi gerekir. Animatörler, çalışmalara engel olmayacak küçük aktivitelerle katılımcıları kongrenin monotonluğundan uzaklaştırmaya çalışmalıdır. Böylece katılımcıların keyifli vakit geçirmelerini sağlayacak ve motivasyonlarının artmasına destek olacaklardır (Görsel 2.35).



Görsel 2.35: Kongre organizasyonunda animatörün sergilediği etkinlikten bir kesit



### SIRA SİZDE

Yakın tarihte düzenlenen bir kongre ile ilgili araştırma yaparak sunum hazırlayınız. Sunumunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.

### 2.2.2. Fuar Organizasyonu

Latince sevinç anlamına gelen “feria (ferya)”dan türemiş olan **fuvar**, ticari mal sergilemek ve ticareti geliştirmek amacıyla belirli bir süre için belirli yerlerde açılan büyük sergidir. Günümüzde endüstri, ulaşım, haberleşme ve teknoloji alanındaki gelişmeler bir yandan mal ve hizmet üretimini artırırken diğer yandan etkili tanıtım ve pazarlama stratejilerine eğilimi hızlandırmıştır. Küreselleşen dünyada üreticiler ile tüketiciler arasındaki fiziksel mesafenin artmış olması, müşteriyle gerçek anlamda fiziksel bir ilişki kurmayı zorlaştırmaktadır. Firmalar; giderek zorlaşan rekabet koşulları karşısında bir yandan rakipleri izlemeye, bir yandan üretim teknolojileri geliştirmeye, bir yandan da mevcut ve potansiyel müşterilerine ulaşmaya çalışmaktadır. Beş duyuya da hitap eden fuvarlar sayesinde firmalar müşteriler ile yüz yüze ilişki kurabilmekte, etkili şekilde reklam ve pazarlama faaliyetlerini yürütebilmektedir. Uluslararası fuvarlar, kendi ülkesi dışında da faaliyet göstermek isteyen firmalar için yeni pazarlara ulaşmanın en uygun yollarından birisidir.

Tüm sektörlerde olduğu gibi turizm sektöründe de turizm işletmeleri (konaklama işletmeleri, seyahat acenteleri, havayolu işletmeleri ve yiyecek içecek işletmeleri) mevcut pazarlarını korumak, yeni pazarlara açılmak, yeni stratejiler geliştirmek ve sektör olarak kendilerini güncellemek için fuar organizasyonlarına katılmaktadır.

Fuarları sadece gelişmeleri takip etmek, piyasaya yeni çıkan ürünleri tanımak ve bilgi edinmek amacıyla ziyaret eden bir kesim vardır. Fuarların, önce katılımcıların sonrasında ise ziyaretçilerin beklentilerini karşılayacak ve memnuniyetlerini artıracak şekilde yapılandırılmaları çok önemlidir. Bu önem, fuar etkinliklerinin zaman içerisinde profesyonel organizasyonlara dönüşmesini sağlamıştır. Fuarlar aynı zamanda “iş ilişkisi kurma, alışveriş yapma, bilgilenme ve hoşça vakit geçirme yerleri”dir. Profesyonel fuar düzenleyiciler, özellikle fuara olan ilgiyi artırma noktasında eğlence hizmetlerinden destek alır.



### a) Tesis Dışı Fuar Organizasyonlarında Eğlence Hizmetlerinin Önemi

Fuarlarda firmalar, rekabet ortamını kendi lehine çevirebilmek için farklı etkinlikler planlamaktadır. Bu etkinliklerin bir kısmını animasyon aktiviteleri oluşturur. Eğlence hizmetleri; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uygun olarak fuar alanında illüzyon, skeç, pandomim, kukla, halk oyunları, modern dans gibi çeşitli sahne gösterileri sergileyebilir. Bunların yanı sıra çeşitli sportif ve kültürel faaliyetler, yarışmalar, konserler veya partiler düzenleyebilir. Bu etkinlikler, fuar esnasında yapılabileceği gibi fuar faaliyetlerinin öncesinde veya sonrasında da yapılabilir ( Görsel 2.36 ve 2.37).



Görsel 2.36: Animasyon etkinliği



Görsel 2.37: Halk oyunları gösterisi

”

## BİLGİ KUTUSU

Bir fuarın uluslararası özellik kazanabilmesi için “aynı ad altında ve aynı sektör bazında” en az üç yıl veya üst üste üç kez düzenlenmiş olması gerekir.

Eğlence hizmetleri, bazen fuarın tümüne yönelik olarak fuar organizasyon şirketiyle bazen de sadece katılımcı firmayla anlaşma yapar. **Fuarın tümüne yönelik** anlaşmalarda, fuarın temasına uygun olarak tüm katılımcıları ve ziyaretçileri kapsayan etkinlikler hazırlar. Bu tür etkinliklerde belli bir firmanın öne çıkarılmamasına özen gösterilmelidir. Ziyaretçi sayısı, bir fuar organizasyonunun başarısını gösteren önemli göstergelerden biridir. Bu nedenle, fuarın tümüne olan ilgiyi arttıracak ve daha çok ziyaretçiyi cezbedecek etkinlikler planlanmalıdır.

Eğlence hizmetleri, profesyonel fuar düzenleyicilerden bağımsız olarak **sadece bir katılımcı firmaya yönelik** olarak da anlaşma yapılabilir. Bu tür anlaşmalarda doğrudan katılımcı firmayı ve firmanın sunduğu ürün ya da hizmeti temel alan etkinlikler planlanır. Bu tür anlaşmalarda eğlence hizmetlerinden istenenler; standı ilgi çeken, satışların artmasına katkı sağlayan ve fuar sonrasında da firmayı ve ürünlerini hatırlatan aktivitelerin yapılmasıdır. Bu doğrultuda; firmaya ait ürün numunelerinin dağıtılması, tanıtılan ürünler için atölye çalışmalarının yapılması, firmaya yönelik seminer ya da yarışmaların düzenlenmesi, ürün ya da hizmet tanıtım videolarının hazırlanması, yiyecek içecek ikramlarının yapılması gibi faaliyetler planlanabilir. Yaratıcı ve özgün etkinlikler sayesinde firma markası, katılımcıların ve ziyaretçilerin hafızasında yer edecektir.

Anlaşmanın türüne bakılmaksızın fuar organizasyonlarında eğlence hizmetleri tarafından planlanacak faaliyetlerin temel hedefleri; mevcut ve potansiyel konukların ilgisini çekmek, farkındalık oluşturmak ve tanıtım yapmaktır. Bunların yanı sıra, katılımcıların ve ziyaretçilerin motivasyonlarını sağlamak ve hem sosyal hem ticari ilişkilerin güçlenmesine destek olmaktır.

### b) Tesis Dışı Fuar Organizasyonları İçin Etkinlik Planlama

Her tür organizasyonda olduğu gibi fuar organizasyonlarında da titizlikle yapılan planlama, hedefe ulaşmada atılan en büyük adımdır. Fuar organizasyonu için yapılan anlaşma kapsamına göre planlama sürecinde öncelikle;

- Profesyonel fuar düzenleyicisinin ya da katılımcı firmanın istek ve beklentileri,
- Fuar organizasyonunun gerçekleşeceği tarih aralığı,
- Fuarın teması,
- Fuarın hedef kitlesi,
- Fuarın açılış ve kapanış saatleri,
- Beklenti, tema ve mekâna uygun aktiviteler,
- Aktivitelerin uygulanacağı alanlar,
- Tanıtım ve aktiviteler için gerekli ekipman,
- Deneyimli ve yeterli sayıda personel belirlenir.

Günümüzde fuar organizasyonları ve fuar alanlarında gerçekleştirilen aktiviteler, birer haber niteliği taşımakta ve basın yayın kuruluşlarını fuar alanlarına yönlendirmektedir. Bu nedenle aktivitelerin görülmeye değer, davetkâr ve cezbedici özelliklere sahip olmasına özen gösterilmelidir. Bu tür aktiviteler, medya kuruluşlarının dikkatini çekerek hem fuarın hem de firmanın medyada haber olmasına fırsat sunar. Böylece fuarın ya da firmanın ana hedeflerinden biri olan reklam ve pazarlama faaliyetlerinin geniş kitlelere ulaşması sağlanır. Aktivitelerin, ziyaretçi yoğunluğunun yaşandığı saatler arasında gerçekleştirilmesi de daha geniş bir kitleye ulaşmak açısından önemlidir.

Fuar organizasyonları için planlama ve uygulamaların ciddiyetle ve titizlikle yapılması gerekir. Görevlendirilecek personelin özellikle fuar organizasyonlarında daha önce deneyim kazanmış kişilerden seçilmesi, eğlence hizmetleri tarafından yürütülecek organizasyonun sorunsuz şekilde tamamlanmasına büyük fayda sağlayacaktır.

### c) Fuar Türleri

Ulaşılması hedeflenen kitleye göre fuarlar; bölgesel, ulusal, uluslararası ve expo (ekspo) organizasyonları olmak üzere dört grupta incelenebilir.

**Bölgesel Fuarlar:** Bir bölge içerisinde organize edilen fuarlardır. Çok geniş kitlelere hitap etmese de tüm fonksiyonlarıyla fuarların temel kurallarına uygun olarak gerçekleştirilir. Bölgesel fuarlarda genellikle fuar ismi içerisinde bölge ismi belirtilir. Örneğin Orta Anadolu Kayseri Fuarı, Karadeniz Samsun Fuarı gibi (Aymanıkuy, 2006: 188).

**Ulusal Fuarlar:** Genellikle diğer ülkelere de açık olmakla birlikte tüm ülke vatandaşlarını hedef kitle olarak belirleyen fuarlardır. Ulusal fuarlar genellikle fuarın yapıldığı yerin ismini alır ve ülke genelinde geleneksel, sosyal ve ekonomik birer faaliyet özelliği taşır (Aymanıkuy, 2006: 188).

**Uluslararası Fuarlar:** Yapı olarak globalleşmiş bir özellik taşır. Bu tür fuarlarda hem ulusal hem de uluslararası boyutta katılımcı ve ziyaretçi kabul edilmektedir. Uluslararası fuarların, katılımcı beklentilerini karşılama için uluslararası boyuttaki şirketlerin de bu fuarlara katılması gerekir. Hem ulusal hem de uluslararası piyasadaki işletmeleri bir araya getiren bu fuarlar, işletmelerin global olarak rakiplerini incelemesini ve yeni pazarlar ve hedef kitleler kazanmasını sağlamaktadır (Aymanıkuy, 2006: 188-189).

**Expo Organizasyonları:** Bir ülkenin ekonomik ve teknolojik değerlerini tanıtmakla kalmayıp yerel ve kültürel değerlerini de tanıtmaya aracılık eden organizasyonlardır. “Uluslararası sergi” anlamına gelen ve expositions (ikspozisyon) kelimesinin kısaltılmış hâli olan expo organizasyonlarının asıl amacı, ürünlerin değerinin ve yararlarının ortaya konması ve sergilenmesidir.

### Ulusal ve Uluslararası Fuar Organizasyonu Örnekleri

Fuarlar, ülke ekonomisine katma değer katan turizm faaliyetleridir. Dünya genelinde ticaretin gelişmesinde önemli rol oynayan fuar organizasyonları, özellikle düzenledikleri destinasyonların gelişmesine ve tanıtılmasına büyük fayda sağlar. Başlıca ulusal ve uluslararası fuar organizasyonları şunlardır:

**EMITT Fuarı:** EMITT; East Mediterranean International Tourism and Travel (İst Mediteriyan İnteneşinıl Turizm End Trevıl) ifadesinin kısaltmasıdır. Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı olarak tercüme edilen EMITT Fuarı, dünyanın en büyük beş turizm fuarından biridir. EMITT Fuarı her yıl, on binlerce turizm profesyoneli ve dünyadaki tatil yerlerini tanımak ve acentelerin sunduğu yeni tatil fırsatlarını yakalamak isteyen binlerce turisti buluşturmaktadır. Fuarın ilk iki günü turizm profesyonellerine, son iki günü ise tatilcilere yönelik olarak düzenlenmektedir. Son yıllarda turizm sektörüne yeni iş olanakları sunan ve her geçen gün ziyaretçi sayısını artırarak hem bölge hem de ülke ekonomisine girdi sağlayan bir turizm zirvesi konumunda yer almaktadır (Görsel 2.38 ve Görsel 2.39).



Görsel 2.38: EMITT Fuarı etkinlikleri



Görsel 2.39: EMITT Fuarı etkinlikleri

**İstanbul Kitap Fuarı:** TÜYAP (Tüm Fuarcılık Yapım A.Ş.) ve Türkiye Yayıncılar Birliği iş birliği ile düzenlenen uluslararası kitap fuarıdır. Her yıl sonbahar aylarında (ekim sonu ve kasım başlarında) İstanbul’da düzenlenir. Yüzlerce yaynevini ve binlerce değerli yazarı kitapseverlerle buluşturan, kentte büyük bir edebiyat şöleni yaratan önemli bir kültürel organizasyondur (Görsel 2.40).



Görsel 2.40: İstanbul TÜYAP Fuarı’nda kitapseverler

**Travel Turkey (Trevil Törki) İzmir Turizm Fuarı:** Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) ve İzmir Fuarcılık Hizmetleri Kültür ve Sanat İşleri Tic. A.Ş. (İZFAŞ) ortaklığıyla T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı himayesinde İzmir’de düzenlenir (Görsel 2.41). Fuar, Türkiye’nin turizm alanındaki en önemli buluşmalarından biridir. Ülkenin en büyük ve en modern fuar kompleksi olan “Fuar İzmir”de gerçekleşmektedir.



Görsel 2.41: Travel Turkey İzmir açılış programı

”

## BİLGİ KUTUSU

Covid 19 salgını sebebiyle 14. Travel Turkey İzmir Fuarı, Türkiye’de turizm sektörünün ilk sanal fuarı olarak Şubat 2021 tarihinde, dünyanın dört bir yanından turizm profesyonellerini aynı ortamda buluşturarak dijital platformda yapılmıştır.

**Frankfurt Otomobil Fuarı:** 2021 yılına kadar iki yılda bir Almanya'nın Frankfurt kentinde yapılmış olan, dünyanın en büyük motor fuarıdır. Yoğun ilgiden dolayı fuar, 1989 yılından sonra binek otomobil ve kamyon-otobüs sergileri olarak ikiye ayrılmıştır. Yaklaşık 70 yıldır Frankfurt'ta düzenlenmiş olan fuar, 2021 yılından sonra Almanya'nın Münih kentinde düzenlenecektir (Görsel 2.42).

“Paris Moda Fuarı, ITB Berlin Turizm Fuarı ve MIIT Moskova Turizm Fuarı” dünyaca ünlü diğer önemli fuarlardır.



Görsel 2.42: Frankfurt Otomobil Fuarı



### SIRA SİZDE

Bölgenizde düzenlenen fuarlar ile ilgili araştırma yaparak bir sunum hazırlayınız. Sunumunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.

### 2.2.3. Festival Organizasyonları

**Festival;** genellikle yerel bir topluluk tarafından belirlenmiş, yörenin simgesi hâline gelerek gelenekselleşmiş, belirli gün ve tarihlerde kutlanan, süreklilik arz eden, belli bir program dâhilinde yürütülen gösteriler bütünüdür. Bunun yanı sıra, belli bir yılda üretilmiş ya da belli bir konuya sahip olan film ya da oyunların sunulması sonunda dereceye girenlere ödül verilmesi şeklinde düzenlenen ulusal ya da uluslararası gösteri dizisi olarak da ifade edilmektedir. Festivaller; tarım, spor, müzik, dans, film ve kültür temalı olabilir (Görsel 2.43).



Görsel 2.43: Kapadokya Balon Festivali

Festival organizasyonları, alternatif turizm hareketleri yaratarak sürdürülebilir turizmi etkin kılar. Festivallerin etkili politikalarla tanıtılması hem ülke hem de festivallerin yapıldığı bölgeler için katma değer oluşturur. Düzenlendiği yerin turistik çekiciliğini arttırarak bölge turizmini canlandırır. Aynı zamanda bölge halkının dışa açılmasına, becerilerini ve yeteneklerini sergilemesine ve kazanç sağlamasına zemin hazırlar. Festivallerin düzenlendiği bölgelere yoğun bir turist akını olur. Turist akını sayesinde bölgede ihtiyaçları karşılayan otel, seyahat acentesi, mağaza, restoran gibi ticari kuruluşlar daha çok iş yapar. Devletin bölgeye yaptığı yatırımlar artar ve dolayısıyla bölgesel kalkınma desteklenir. Ayrıca, memnuniyetlerini ve ilgilerini çeken festival etkinliklerini ağızdan ağıza aktaran ya da anlık olarak sosyal medya hesaplarında paylaşan turistler, bölgenin tanıtımına katkıda bulunur. Festivallerin temel amacı ekonomik kalkınmadan ziyade bölgenin kültürel yapısını, ürünlerini, sanatsal olaylarını tanıtmaktır. Özellikle uluslararası nitelikli festival organizasyonlarının kültürel misyonu ağır basar.

Festival organizasyonlarına ziyaretçi çekebilmek için organizasyonun cazip hâle getirilmesi gerekir. Bunun için festival organizasyonlarının profesyonel kişi ya da kurumlarca yapılması önemlidir. Festivaller çoğunlukla yerel yönetimler, dernekler, meslek odaları vb. kuruluşlar tarafından organize edilir. Program akışında turist memnuniyetini arttıracak ve turistlerin festival süresince hoşça vakit geçirmesini sağlayacak etkinliklere yer verilmesi gerekir. Bu noktada profesyonel festival düzenleyiciler, eğlence hizmetleri görevlileri ile iş birliği içinde çalışarak festival programına çeşitli etkinliklerin dâhil edilmesini sağlarlar.

#### a) Tesis Dışı Festival Organizasyonlarında Eğlence Hizmetlerinin Önemi

Eğlence hizmetleri, öncelikle festival organizasyonunun bütünü hakkında doğru bilgileri edinmeli ve kendi planlamalarını bu bilgiler doğrultusunda yapmalıdır. Öncelikle festivalin amacı, teması, hedef kitlesi, tarih aralığı, program akışı, beklentiler ve ana organizasyon etkinlikleri ortaya konur. Sonrasında ise eldeki veriler doğrultusunda planlamaya geçilir. Burada en çok dikkat edilmesi gereken konu, festival düzenleyicilerin beklentilerine ve taleplerine cevap verebilecek nitelikte bir planlanmanın yapılmasıdır. Eğlence hizmetleri, festivalin ruhuna ve temasına uygun etkinlikler düzenleyerek organizasyonun verimli ve etkin olmasına katkı sağlamalıdır.

#### b) Tesis Dışı Festival Organizasyonlarında Planlama

Festival organizasyonları, kongre ve fuar gibi belirli bir mekânda gerçekleşmez. Festivallerde bir şehrin belli bir bölgesi değil, farklı farklı noktaları mekân olarak planlanır. Buradaki amaç, organizasyon alanını geniş tutmak ve katılımcıların destinasyon bölgesini daha iyi tanımalarına fırsat sunmaktır. Hareketli, yaygın ve etkili bir organizasyonun bölge ekonomisine katkısı daha fazla olacaktır.

#### c) Festivallerin Tanıtım Faaliyetlerine Katkısı

Günümüz bilgiye ulaşmanın kolay olduğu bir çağdır. Bu nedenle ülke, hizmet ve ürün tanıtımlarında başarılı olabilmek ve turist sayısını arttırmak için değişik iletişim kanalları kullanarak farkındalık oluşturmak önemlidir. Festivallerde yapılacak sportif, sanatsal ve kültürel aktiviteler ile o bölgenin doğal özelliğinden çok “bölgeye has olanı” tanıtmak gerekir. Antalya Altın Portakal Film Festivali, İspanya Domates Festivali ya da Alaçatı Ot Festivali’nde olduğu gibi.

Festival etkinlikleri, ulusal ya da uluslararası basın tarafından ilgi görmekte ve geniş kitlelere ulaşmaktadır. Festival etkinliklerini merak eden ve katılmak isteyen birçok ziyaretçi, bu destinasyonlara giderek turizm hareketliliği sağlamakta ve ülkelerin tanıtımında rol oynamaktadır.

### ç) Ulusal ve Uluslararası Festival Örnekleri

**Antalya Altın Portakal Film Festivali:** 1964 yılında Dr. Avni Tolunay'ın öncülüğünde başlayan film festivali, yıllar içinde ulusal sinemanın kalbinin attığı bir etkinliğe dönüşmüştür. Festivalin temel amacı, belgesel filmin önemini vurgulamak ve ülkemizde belgesel sinemanın gelişimine katkıda bulunmaktır. Festivalde Türk sinemasının nitelikli filmleri ödüllendirilerek yapımcı ve yaratıcıların yeni filmler üretmesine maddi ve manevi katkı sağlanır (Görsel 2.44).

**İzmir Alaçatı Ot Festivali:** Çeşme Belediyesi tarafından her yıl düzenlenen Alaçatı Ot Festivali, ilk kez 2010 yılında tek gün olarak düzenlenmiştir. Alaçatı sokaklarında yerel üreticilerin, bölgede yetişen otları tanıtarak stant satışı yaptıkları bir festivaldir. Her yıl baharın gelişinin müjdelendiği günlerde düzenlenir. Çeşitli etkinliklerle yerli ve yabancı birçok katılımcının doğanın uyanışına eşlik ettiği ve büyük bir kortej geçişi ile başlayan festivalde, yöresel kıyafetler giymiş yöre insanı doğadan topladığı çeşitli otları sergiler (Görsel 2.45). Festival döneminde birçok tur operatörü, bu bölgeye turistik tur düzenlemektedir.



Görsel 2.44: Film festivallerinin klasik simgesi film makinesi



Görsel 2.45: Alaçatı Ot Festivali'nde sergilenen, yöreye ait enginar bitkisi

”

### BİLGİ KUTUSU

57. Antalya Altın Portakal Film Festivali kapsamında düzenlenen ulusal uzun metraj film yarışmasında en iyi film ödülü, Azra Deniz Okyay'ın yönettiği "Hayaletler" filmine verilmiştir.

Bunların dışında Türkiye’de düzenlenen belli başlı festivaller şunlardır:

- İstanbul Uluslararası Dans Festivali-İstanbul
- Uluslararası Portakal Çiçeği Festivali-Adana
- Safranbolu Altın Safran Film Festivali-Karabük
- Tekirdağ Kiraz Festivali-Tekirdağ
- Bozcaada Sanat ve Bağbozumu Festivali-Çanakkale
- Datça Badem Çiçeği Festivali-Muğla
- Hıdırellez Festivali-Edirne
- Kars Kış Oyunları Festivali-Kars
- İstanbul Kahve Festivali-İstanbul

**Rio Festivali:** Brezilya’nın Rio de Janeiro şehrinde düzenlenen bu organizasyon, dünyanın en ünlü ve en kalabalık festivallerinden biridir. Dünyanın her yerinden birçok insan, bu festival için Rio de Janeiro’ya gelerek büyük bir turizm hareketliliği oluşturur. Festival geçiş törenlerinde samba okulları ve binlerce insan yer alır (Görsel 2.46).

**Cannes Film Festivali:** Fransa’nın Cannes kentinde her yıl düzenlenen uluslararası film festivalidir. İlk kez 1946 yılında düzenlenmiştir. Festivalin en prestijli ödülü Altın Palmiye’dir (Görsel 2.47).



Görsel 2.46: Rio Festivali geçiş töreni



Görsel 2.47: Altın Palmiye simgesi

Yabancı ülkelerde düzenlenen belli başlı diğer festivaller şunlardır:

- Coachella Müzik ve Sanat Festivali (Kaliforniya, ABD)
- Burning Man (Nevada, ABD)
- Domates Festivali (Valensiya, İspanya)
- Venedik Karnavalı (Venedik, İtalya)
- Tomorrowland (Boom, Belçika)
- Holi Festivali (Hindistan)
- Harbin Kar ve Buz Festivali (Harbin, Çin)



”

**BİLGİ KUTUSU**

İtalya'nın Venedik kentinde düzenlenen ve kırk gün kırk gece süren Venedik Karnavalı; 1268'den beri gösterişli kostümler giyerek kutladığı bir festivaldir. Pagan kültüründe baharı karşılamak amacıyla düzenlenen organizasyon bir dönem yasaklansa da 1979'dan itibaren itibaren yeniden kutlanmaya başlamıştır.

Bu tür festival organizasyonlarında genellikle eğlence hizmetleri tarafından DJ (diskjokey) yayınları, dans gösterileri, müzik, çeşitli şovlar, animasyon gösterileri, kortejler, havai fişek gösterileri, yöresel halk dansları, sergiler, çeşitli yarışmalar, ödüller vb. etkinlikler düzenlenebilir (Görsel 2.48).



Görsel 2.48: Holi Festivali katılımcıları

**SIRA SİZDE**

Bölgenizdeki yapılmakta olan festivaller ile ilgili araştırma yaparak bir sunum hazırlayınız. Sunumunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.

### 2.2.4. Tur Organizasyonları

**Tur;** başladığı noktada biten, bir veya daha fazla yere önceden belirlenmiş bir programa göre yapılan seyahattir (www.sozluk.gov.tr). İnsanoğlu, geçmiş zamanlardan bugüne kadar çeşitli sebeplerle bir yerden başka yerlere seyahat etme gereği duymuştur. Eskiden lüks olarak görülen turizm günümüzde ihtiyaç hâline gelmiştir. Doğal ortamlardan uzak kalma, kalabalık şehir yaşantıları, yoğun çalışma ortamları gibi koşullar, insanların zihinsel ve bedensel olarak ciddi düzeyde yorulmasına sebep olmaktadır. Bu koşullar, bireylerin dinlenme ve rahatlama ihtiyaçlarını arttırmakta ve bireyleri bu ihtiyaçları doğrultusunda seyahat etmeye ve çeşitli turlara katılmaya yönlendirmektedir. Bunun yanı sıra hayat standartlarının yükselmesi, farklı ülkeleri ve farklı kültürleri tanıma arzuları da bireylerin turlara katılma eğilimlerinin artmasında oldukça etkilidir (Görsel 2.49).



Görsel 2.49: Şehir turuna çıkmış katılımcılar

**Tur organizasyonu;** tur planlayıcılar tarafından gruba yönelik olarak belirli tercihler doğrultusunda, belirli bir zaman dilimi için, belli bir satış fiyatıyla sunulan seyahat organizasyonudur. Bir tur organize ederken ulaşım, konaklama, yemek, rehberlik ve etkinlikler dikkate alınmalıdır. Mevsafe, süre, içerik, ortam ve konsepte uygun olarak hangi ulaşım aracının kullanılacağı, nerelerde konaklanacağı, ne tür aktivitelere yer verileceği gibi detaylar belirlenmelidir. Tur planlayıcının güçlü bir liderlik yönünün olması, turun başarısını arttıran en önemli etkenlerden biridir. Tur planlayıcı; kolaylıkla grup ruhu oluşturabilen, sorunlara acil çözümler bulabilen ve katılımcıların motivasyonunu yüksek tutma becerilerine sahip olan, deneyimli bir personel olmalıdır.

#### a) Tur Organizasyonlarının Niteliklerine Göre Sınıflandırılması

İnsanların bir kısmı, tatillerini kendi yapmış oldukları planlamalar ile tamamlarken bazıları grup gezilerinden oluşan paket turlar satın almaktadır. Tur organizasyonu yapan şirketler, grup gezilerinde hem ulaşım hem de konaklama çerçevesinde aynı anda daha fazla hizmeti satın alır. Bu nedenle paket turların maliyeti daha azdır ve bireylere daha ekonomik sunulmaktadır. Ayrıca bireylerin araştırma, planlama, rezervasyon vb. işler için zaman ve enerji harcamalarına gerek kalmaz. Bu avantajlar, bireylerin seyahat acentelerine ya da tur operatörlerine daha sık başvurmasına ve bu alanın bir endüstri hâline gelmesine zemin hazırlamıştır. İçerikleri birbirinden farklı olan, seyahat acenteleri ya da tur operatörleri tarafından yürütülen turlar niteliklerine göre üç gruba ayrılır.

**Bağımsız Turlar:** Kişilerin kendi başına veya küçük bir grup hâlinde aileleriyle ya da arkadaşlarıyla yaptıkları turlardır. Ulaşım şartları ve saatleri, konaklanacak işletmeler ve gezilecek güzergâhlar önceden bellidir. Günlük gezi programları sırasında kişilerin kendi programlarını ve tercihlerini yapmalarına imkân veren turlardır.

”

## BİLGİ KUTUSU

Bugünkü anlamıyla ilk paket tur, 1841 yılında İngiltere’de düzenlenen bir festivale, 571 kişilik turist kafilesini trenle götüren Thomas Cook (tamis kuk) tarafından düzenlenmiştir.

**Gözetimli (Hosted) Turlar:** Kültürel etkinliklerden ziyade dinlenmeyi tercih eden turistlere yönelik hazırlanan turlardır. Konukların konaklama işletmesi çalışanları ya da otel rehberlerinden danışma ve bilgilendirme hizmeti almasıyla gerçekleşir.

**Yönetilen Turlar:** Kültürel amaçlarla seyahat edeceği öngörülen turistler için yapılandırılmış turlardır. Katılımcıların gözlem yapmalarını, yeni yerler görüp keşfetmelerini ve yeni şeyler öğrenmelerini hedefler. Yönetilen turlar, eşlikli ve rehberli olmak üzere ikiye ayrılır (Görsel 2.50). **Eşlikçi**, seyahat eden grubun ülkesinden olup gruba aynı ana dile sahiptir. **Rehber** ise ziyaret edilen ülkenin vatandaşı olup konuklarla aynı dili konuşabilen kişidir. “Tur operasyonunun başlaması, tur sırasında kullanılan evraklar, yerel operasyon, ulaşım, konaklama işletmesi ile ilişkiler, yiyecek içecek işletmeleri ile ilişkiler, günlük zaman planı, turun tamamlanması” süreçlerini kapsar.



Görsel 2.50: Tur rehberinin bilgi vermesi

### b) Tur Organizasyonlarının Amaçlarına Göre Sınıflandırılması

Boş zamanların kiminle, hangi etkinliklerle, nasıl ve nerede geçireceği tamamen bireyin kendi özgür iradesine bağlıdır. Tur organizasyonlarının hedef kitlenin ilgi alanlarına, yeteneklerine, kişisel beklentilerine, sosyokültürel ve ekonomik durumlarına göre hazırlanması son derece önemlidir. Tur organizasyonları, katılımcıların sadece somut beklentilerine değil; aynı zamanda soyut arayışlarına da karşılık vermelidir. Bu nedenle tur organizasyonlarında kaliteye, özgün olmaya ve katılımcıların duygularına hitap etmeye özen gösterilmelidir. Turlar organizasyonları amaçlarına göre yedi grupta toplanabilir:

**Dinlenme Turları:** Katılımcıların rahatlamaları ve dinlenmeleri amacıyla düzenlenir. Bu turlar alışveriş ya da geziler ile sınırlıdır (Görsel 2.51).

**Manzara Turları:** Manzara görmek isteyen katılımcılar için düzenlenen turlardır. Turlarda zamanın çoğu ulaşım araçlarında geçer (Görsel 2.52). Rehberli turlardır.



Görsel 2.51: Kapalı Çarşı turu



Görsel 2.52: İstanbul Boğazı turu

**Öğrenme Turları:** Katılımcılara deneyim kazanma ve öğrenme fırsatı sağlayan turlardır. Özellikle kültür, tarih, bilim ya da eğitim amacı ile seyahat edenlere hitap eder (Görsel 2.53).

**Dinî ve Etnik Turlar:** Din ve etnik sebeplerle seyahat etmeye dayalı turlardır (Görsel 2.54).



Görsel 2.53: Müze gezisi



Görsel 2.54: Hac ibadeti için düzenlenen tur

**Macera Turları:** Tatilleri süresince heyecan ve macera arayan hedef kitleye yönelik olarak hazırlanan turlardır. Dağcılık, safari, balonla seyahat, rafting vb. aktiviteleri içerir (Görsel 2.55).

**Ekolojik Turlar:** Katılımcılara alışık olmadıkları ekolojik sistemleri ve vahşi yaşamları kendi doğal ortamlarında keşfetme ve gözleme olanağı tanıyan turlardır (Görsel 2.56).



Görsel 2.55: Kapadokya'da safari turu



Görsel 2.56: Ekolojik tur

**Spor ve Rekreasyon Turları:** Vakitlerini çeşitli spor dallarından aktivitelere katılarak (golf, kayak, bisiklet, trekking vb.) değerlendirmek isteyen hedef kitlelere yönelik olarak hazırlanan turlardır (Görsel 2.57 ve 2.58).



Görsel 2.57: Kayak turuna katılan katılımcılar



Görsel 2.58: Trekking yapan katılımcı

**Özel İlgililer:** Aynı şeylere ilgi duyan (kuş gözleme, kanoculuk, gastronomi turları vb.) hedef kitleler için düzenlenen turlardır (Görsel 2.59 ve Görsel 2.60).



Görsel 2.59: Kano yapan katılımcılar



Görsel 2.60: Ornitolojisi

### c) Tur Organizasyonlarında Eğlence Hizmetlerinin Yeri

Eğlence hizmetleri görevlilerinin (animatör) tur organizasyonlarındaki görev ve sorumlulukları, turu organize eden acentelerle yapılan anlaşmalar ile belirlenir. Turda görev alan animatörler ve rehberler sadece kendi alanları ile ilgili etkinlikleri planlar. Katılımcıların hoş vakit geçirmelerini sağlayacak ve yolculuk esnasında sıkılmalarını önleyecek çeşitli aktiviteler düzenlerler. Hedef kitlenin memnuniyetini artırarak sadakatli katılımcı oluşmasına destek olurlar.

Eğlence hizmetleri görevlisi çalıştığı kurum imajını dikkate alarak profesyonel, güler yüzlü ve hijyenik bir hizmet sunmalı; nezaket ve görgü kuralları çerçevesinden hiçbir zaman uzaklaşmamalıdır. Eğlence hizmetleri görevlisinin sorumluluk ve öz güven sahibi olması ve turdaki diğer çalışanlar ile iş birliği içinde titiz ve disiplinli çalışması tur organizasyonunun başarıyla tamamlanmasında çok önemlidir. Başarıyla tamamlanan tur organizasyonları kurumsal imaja ve kârlılık oranına katma değer olarak yansıtacak, eğlence hizmetleri personele iş hayatında pek çok avantaj sağlayacaktır.

”

### BİLGİ KUTUSU

Ornitolojisi, kuş gözlemciliğini esas alan ve doğayı kuşların dünyasından tanımayı sağlayan turizm çeşididir.

### ç) Tur Tasarlama Süreci

Yeni bir destinasyon bölgesine tur düzenlenecekse turu organize eden işletmenin bazı süreçleri incelemesi ve gözden geçirmesi gerekir. Tur tasarlarken şu konulara dikkat etmek gerekir:

**Planlama Süreci:** Uygun olan konaklama işletmesinin, ulaşım aracının, yiyecek içecek işletmesinin ve gezilecek yerlerin tespiti yapılır (Görsel 2.61 ve Görsel 2.62).

**Satış ve Pazarlama Süreci:** Yazılı ya da görsel iletişim kanallarının maliyetleri ve kişi başı maliyet belirlenir. Satışların başka kanallar aracılığı ile yapılması sağlanır.

**Rezervasyon Süreci:** İlgili işletmelerle iletişim kurularak rezervasyon işlemleri tamamlanır (konaklama, ulaştırma gibi).

**Operasyon Süreci:** Tur katılımcılarına verilecek belgeler (tur programı, sigorta belgeleri, günlük planlar, biletler vb.) hazırlanır.

**Satış Sonrası Hizmetler:** Tur satışından sonra katılımcılara verilecek hizmetleri kapsar. Tur öncesinde katılımcılara kalınacak konaklama işletmelerinin isimleri, yemek menüleri, ulaşım ve araç türü bildirilir. Tur sonrasında ise tur kalite anketi uygulanarak katılımcıların memnuniyeti değerlendirilir.



Görsel 2.61: Konaklama işletmesi



Görsel 2.62: Turda kullanılabilir ulaşım aracı



### SIRA SİZDE

Bölgenizdeki tarihî yerlere ya da istediğiniz bir bölgeye günübirlik tur programı gerçekleştirmek için gerekli çalışmaları yaparak bir sunum hazırlayınız. Sunumunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.

## ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru olduğunu düşündüğünüz seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi özel gece organizasyonu olarak değerlendirilir?
  - A) Film festivali
  - B) Barista fuarı
  - C) Cumhuriyet balosu
  - D) Sağlıklı yaşam semineri
  - E) Beyaz eşya satıcıları bayi toplantısı
2. Aşağıdakilerden hangisi organizasyon planlama sürecinin aşamalarından değildir?
  - A) Amaç belirleme
  - B) Tema belirleme
  - C) Harcama yapma
  - D) Konukları davet etme
  - E) Mekân belirleme
3. Aşağıdakilerden hangisi turnuvalarda, organizasyonu düzenleyen açısından mutlaka yapılması gerekenlerden biridir?
  - A) Katılım göstermek isteyen konukların kaydını almak
  - B) Turnuvada hakemlik yapmak
  - C) Turnuva esnasında seyircileri coşturmak
  - D) Turnuva sonunda toplu fotoğraf törenine katılmak
  - E) Kazananların ödülleri takdim etmek
4. Organizasyon bütçesi planlanırken aşağıdakilerden hangisi dikkate alınmaz?
  - A) Kullanılacak mekân
  - B) İkram edilecek yiyecek içecek
  - C) Görevli personel sayısı
  - D) Konukların yaşı ve cinsiyeti
  - E) Katılımcılara verilecek hatıra eşyaları
5. Aşağıdakilerden hangisi beceriye dayalı düzenlenebilecek turnuvalardan biridir?
  - A) Çuval
  - B) Dart
  - C) Go
  - D) Halat çekme
  - E) Satranç
6. Aşağıdaki şehirlerden hangisi kongre merkezi olarak ön plana çıkmaktadır?
 

A) Antalya      B) İstanbul      C) İzmir      D) Mersin      E) Nevşehir



7. Aşağıdakilerden hangisi bir bölge veya şehrin, kongre noktası olabilmesi için gerekli unsurlardan biri değildir?
- A) Ulaşılabilirlik
  - B) Konaklama işletmeleri
  - C) Kongre merkezleri
  - D) Fiyat politikası
  - E) Kalitesiz hizmet
8. Aşağıdakilerden hangisi profesyonel kongre düzenleyicilerin, kongre organizasyonlarında izlediği aşamalardan biri değildir?
- A) Projelendirme
  - B) Kongre öncesi hazırlık
  - C) Operasyon
  - D) Raporlama
  - E) Rezervasyon
9. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin kuruluşu ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?
- A) Dr. Avni Tolunay -1965
  - B) Dr. Avni Tolunay -1964
  - C) Dr. Ahmet Tolunay -1964
  - D) Dr. Ahmet Tolunay-1965
  - E) Dr. Avni Tolunay - 1954
10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de düzenlenen festivallerden biridir?
- A) Rio Festivali
  - B) Cannes Film Festivali
  - C) Badem Çiçeği Festivali
  - D) Domates Festivali
  - E) Harbin Kar ve Buz Festivali

**B. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.**

1. Periyodik animasyon faaliyetleri ile özel animasyon faaliyetleri arasındaki temel farkı belirtiniz.
2. Özel organizasyonlar planlanırken 5N1K nasıl kullanılır?
3. Özel organizasyonun konuklar üzerinde olumlu etki bırakması için dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?
4. Festival organizasyonu yapacak olsaydınız hangi kriterlere öncelik verirdiniz?
5. Tur organizasyonu tasarlama sürecinde sizce en önemli aşama hangisidir?

## TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A	
<b>afiş</b>	: Bir şeyi duyurmak veya tanıtmak için hazırlanan, kalabalığın görebileceği yere asılmış, genellikle resimli duvar ilanı.
<b>aktivite</b>	: Etkinlik.
<b>alternatif</b>	: Seçenek, değişik, farklı.
<b>arkeoloji</b>	: Kazı bilimi.
<b>antropoloji</b>	: İnsanın kökenini, evrimini, biyolojik özelliklerini, toplumsal ve kültürel yönlerini inceleyen bilim, insan bilimi.
B	
<b>bütçe</b>	: Bir kuruluşun gelecekteki belirli bir süre için tasarladığı gelir ve giderlerin tümü.
D	
<b>departman</b>	: Bölüm.
E	
<b>ebeveyn</b>	: Anne ve baba.
<b>etnoloji</b>	: Irk bilimi.
<b>etnografya</b>	: Kavimleri karşılaştırarak inceleyen, kültür oluşumlarını araştıran bilim.
F	
<b>fabl</b>	: Kahramanları çocuklukla hayvanlardan seçilen, sonunda ders verme amacı güden, genellikle manzum hikâye.
<b>folklor</b>	: Halk bilimi.
İ	
<b>illüzyon</b>	: Yanılsama.
<b>imaj</b>	: İmge, genel görünüş, izlenim.
<b>istihdam</b>	: Bir görevde, bir işte kullanma.

<b>K</b>	
<b>kolaj</b>	: Kumaş, tahta vb. malzemelerle yapılan, kâğıt veya kartona yapıştırılan resim.
<b>kortej</b>	: Bir devlet büyüğünün yanında bulunan kimseler, maiyet, alay.
<b>kostüm</b>	: Sinema ve tiyatrodaki rol gereği giyilen kıyafetlerin genel adı.
<b>M</b>	
<b>maliyet</b>	: Üretimde bir sonuç elde edilinceye kadar harcanan değerlerin toplamıdır.
<b>materyal</b>	: Gereç, belirli bir işi yapmak için kullanılması gereken maddeler, malzeme.
<b>megafon</b>	: Sesi yükseltip uzağa iletmeye yarayan koni biçiminde alet.
<b>N</b>	
<b>nadir</b>	: Seyrek, az bulunur.
<b>O</b>	
<b>organizasyon</b>	: Düzenleme.
<b>Ö</b>	
<b>övünç</b>	: Övünmek işi, kıvanç, kıvanma, iftihar.
<b>P</b>	
<b>prosedür</b>	: İşlem, yöntem.
<b>profil</b>	: Kişiler için ayırt edici özelliklerin bütünüdür.
<b>R</b>	
<b>rekreasyon</b>	: İnsanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler.
<b>T</b>	
<b>tema</b>	: Asıl konu, temel motif, ana konu.
<b>trekking</b>	: Belli kurallar ve grup anlayışı içinde doğada yapılan uzun yürüyüşler.
<b>U</b>	
<b>unsur</b>	: Öge.
<b>W</b>	
<b>workshop</b>	: Atölye.

## KAYNAKÇA

1	Aytekin, S. (2008). Müze Uzmanlarının Okulların Eğitim Amaçlı Müze Ziyaretlerine İlişkin Görüşleri. <i>Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi</i> , 9(20), 103-111.
2	Ayvacı, H. (2018). <i>Türkiye'deki Turizm Animasyonlarında Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Unsurlarının Kullanımı</i> (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
3	Balaban, S. (2011). <i>Çocuklara Yönelik Uygulamalı Animasyon Etkinlikleri</i> . İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
4	Batuhan, T. (2020). Antalya'nın Expo 2016 Tecrübesi ve Organizasyon Mirasının Değerlendirilmesi. <i>İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i> , 281-298.
5	Bilgili, B., Yağmur, Ö., & Yazarken, H. (2019). Turistik Ürün Olarak Festivallerin Etkinlik ve Verimliliği Üzerine Bir Araştırma (Erzurum-Oltu Kırdag Festivali Örneği). <i>International Journal of Social and Economic Sciences</i> , 2(2), 117-124.
6	Gök, A. B., & Bingöl, B. (2017). History and Cultural Themed Parks. <i>İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi</i> , 7(12), 129-140.
7	Üner, M. M., Sökmen, A., & Birkan, İ. (2006). Türkiye'de Her Şey Dahil Uygulamasının Konaklama İşletmeleri Üzerindeki Etkisi: Antalya Örneği. <i>Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi</i> , 17(1), 35-50.
8	Büyükşalvarcı, A., Aras, S., & Çınarlı, E. (2019). Turistik Ürün Çeşitlendirmesi Kapsamında Tema Parklar: Konya Örneği. <i>Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi</i> , 6(36), 1198-1210.
9	Çalık, F. (2006). <i>Çocuk ve Animasyon</i> . İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
10	Çelik Çanga, A. & Yücesoy, N., Çelik Çanga, A., & Yücesoy, N. (2019). Tema Parkları Ve Bursa Odaklı Park Temalarının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. <i>Bursa Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi</i> , 33(2), 249-263.
11	Çelik, F., & Aslantaş, F. (2018). Gelecek Nesiller İçin Yeşil Bir Dünya: EXPO 2016. <i>Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi</i> , 11(56), 1307-9581.
12	Çetiner, H. (2018). <i>Animasyon Aktivitelerinde Deneyim Kalitesinin Tekrar Satın Alma Niyetine Etkisi</i> (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
13	Çetiner, H., & Yayla, Ö. (2014). Turizm Lisans Eğitimi Alan Öğrencilerin Animatörlük Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma. <i>Journal of Recreation and Tourism Research</i> , 4(3), 1-12.
14	Çevik, H. (2013). <i>Beş Yıldızlı Otellerde Düzenlenen Rekreatif Animasyon Etkinliklerinin Hizmet Kalitesi</i> (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
15	Çoban, M., & Süer, S. (2018). Destinasyon Markalaşmasında Festival Turizminin Rolü: Alaçatı Ot Festivali Üzerine Bir Araştırma. <i>International Journal of Contemporary Tourism Research</i> , 2(1), 58-67.
16	Dalkılıç, G., & Mil, B. (2017). Rekreasyon-Animasyon Hizmetlerinin Sınıflandırılması Ve Otel İşletmelerindeki Öneminin Değerlendirilmesi. <i>Beykoz Akademi Dergisi</i> , 5(2), 40-72.
17	Deniz, G. (2002). <i>Temalı Park ve Bahçelerin Planlama-Tasarım İlkeleri</i> (Yüksek Lisans Tezi). AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

18	Dinç, Y., Gökdeniz, A., & Hacıoğlu, N. (2017). <i>Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi</i> . Ankara: Detay Yayıncılık.
19	Güngör, S., & Güngör, S. (2003). <i>Kız Meslek Liseleri için Animasyon</i> . İstanbul: Ya-Pa Yayın.
20	Emir, O., & Pekiyan, A. (2010). Çocuklu Ailelerin Otel İşletmesi Seçiminde Etkili Olan Faktörler: Afyonkarahisar'da Bir Uygulama. <i>Yönetim ve Ekonomi Dergisi</i> , 17(2), 159-181.
21	Giritlioğlu, İ., Olcay, A., & Özekici, Y. K. (2015). Bir Turizm Çeşitliliği Olarak Festival Etkinliklerinin Sınıflandırılması: Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme. <i>Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi</i> , 306-323.
22	Gül, İ., Kızırmak, İ., Güler, E., & Yardı, Z. (2017). Fuar Turizmi Kapsamında Oyun Fuarları Gaming İstanbul Örneği. <i>Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi</i> , 2, 101-120.
23	Güven, V. N. (2006). <i>Uygulamalı Halkbilimi Açısından Antalya ve Çevresi Kültür Turizmi ve Kültür Animasyonları</i> (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
24	Güven, Ö. (2018). Paket Tur Kapsamında Sunulan Hizmetlerin Kalitesinin Davranışsal Niyet Üzerine Etkileri: Yurt Dışı Paket Tur Satın Alan Yerli Turistler Üzerinde Bir Araştırma. <i>MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi</i> , 7(2), 657-674.
25	Hazar, A. (2003). <i>Rekreasyon ve Animasyon</i> . Ankara: Detay Yayıncılık.
26	İnce, S., & Küçük, V. (2018). Tematik Park Kavramı Kayseri Harikalar Diyarı Örneği İrdelenmesi. <i>Journal of Architectural Sciences and Applications</i> , 3(1), 18-33.
27	İlban, M. O., & Kömür, T. (2019). Destinasyon Markalaşmasında Festival Turizminin Rolü: Aylık Uluslararası Zeytin Hasat Günleri Örneği. <i>Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi</i> , 16(2), 274-295.
28	Kabakulak, A., Başar, B., & Soybalı, H. H. (2020). Rekreatif Etkinliklerin Seçiminde Kişilik Özelliklerinin Etkisi: Turizm Rehberliği Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. <i>Turist Rehberliği Dergisi (TURED)</i> , 3(2), 74-89.
29	Kahraman, Ö. C. (2020). <i>Festival Katılımcıların Motivasyon, Memnuniyet ve Tekrar Ziyaret Eğilimlerinin Belirlenmesi</i> (Yüksek Lisans Tezi). İskenderun Teknik Üniversitesi, Hatay.
30	Keleş, H. (2020). <i>Manavgat Destinasyonunda Fuar Turizmine Bakış</i> . Ankara: İksad Yayınevi.
31	Korkutata, A. (2015). <i>Antalya'da 4 ve 5 Yıldızlı Otellerde Sunulan Rekreatif Amaçlı Animasyon Faaliyetlerinin Müşteri Memnuniyetine Etkisi</i> (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
32	<i>Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Alanı Çerçeve Öğretim Programı</i> (2020). Ankara.
33	Köktürk, S. M., & Çobanoğlu, E. (2019). <i>Pazarlama Düşüncesiyle Sürdürülebilir Fuarçılık ve İstihdam</i> . İstanbul: Sokak Yayın Grubu.
34	<i>Özel Organizasyon Uygulamaları 10 Dersi Bilgi Formu</i> (2020). Ankara.
35	Özer, D. (2005). <i>Animasyon</i> . Ankara: Kök Yayıncılık.

36	Özer, O. (2020). Gastronomi kongrelerinde inovasyon ve verimliliklerini etkileyen faktörlerin analizi: Uygulamalı gastronomi kongresi. <i>Journal of Tourism Research Institute</i> , 1(1), 1-14.
37	Quinn, B. (2009). Festivals, events and tourism. T. Jamal, & M. Robinson içinde, <i>Festivals, events and tourism, in Jamal, The SAGE Handbook of Tourism Studies</i> (s. 483-503). London.
38	Tayfun, A., Aysen, E., Dülger, A. S., Özyurt, B., Bozkurt, İ., & Bulut, Y. (2018). Travelexpo Turizm Fuarı Ziyaretçilerinin Fuara İlişkin Geri Bildirimlerine Yönelik Bir Araştırma. <i>Journal of Tourism and Gastronomy Studies</i> , 6(3), 472-485.
39	Tutkun, C., AYDIN KILIÇ, Z. N., Balcı, A., & Kök, M. (2019). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Alan Gezisi Etkinliğine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. <i>OPUS International Journal of Society Researches</i> , 14(20), 469-487.
40	Türkay, O., Korkutata, A., Şengül, S., & Solmaz, A. S. (2015). Animasyon Hizmetlerinin Rekabet Gücüne Katkısı: Otel İşletmelerinde Katılımcı ve Pazar Yönlü Örgüt Kültürünün Etkileri Bağlamında Bir Araştırma. <i>Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi</i> , 6(12), 79-102.
41	<i>Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları 11. Baskının Tıpkıbasımı.</i> (2019). Ankara.
42	Türten, B. (2021). Film Festivalleri ve Turizm İlişkisi: Belgesel Film Yönetmenleri Üzerine Bir Çalışma. <i>Erciyes İletişim Dergisi</i> , 8(1), 205-230.
43	Yılmazdoğan, O. C., & Atanlar, A. (2021). Tur Katılımcılarının Tura Yönelik Algıları, Otantiklik Algıları Ve Aidiyet Seviyeleri Arasındaki İlişki. <i>Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi</i> , 20(77), 329-339.
44	Zavalsız, Y. S., & Öztürk, Y. E. (2020). Festivallerin Yerel Halk Üzerindeki Sosyo-Kültürel Etkileri: Uluslararası Altın Safran Belgesel Film Festivali Örneği. <i>Journal of Humanities and Tourism Research</i> , 10(2), 456-474.
45	Zengin, B., & Şengel, Ü. (2018). Kongre ve Fuar Organizasyonların Turizm Sektörüne Etkileri-Emitt Örneği. <i>Turizm ve Araştırma Dergisi</i> , 7(1), 4-20.

Not: Kaynakça, "APA 6.0 Yazım Kuralları ve Kaynakça Gösterme Biçimi"ne göre düzenlenmiştir.

Aşağıdaki kod aracılığı ile görsel kaynakça ve genel ağ kaynakçasına ulaşabilirsiniz.



<http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=1623>

## CEVAP ANAHTARI

## 1. ÖĞRENME BİRİMİ: ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL ORGANİZASYONLAR

## ÇOKTAN SEÇMELİ

1 - E	2 - C	3 - C	4 - B	5 - A	6 - E	7 - D	8 - C	9 - E	10 - E	11 - A
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------	--------

## 2. ÖĞRENME BİRİMİ: GENÇLERE VE YETİŞKİNLERE YÖNELİK ORGANİZASYONLAR

## ÇOKTAN SEÇMELİ

1 - C	2 - C	3 - A	4 - D	5 - B	6 - B	7 - E	8 - E	9 - B	10 - C
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

A large rectangular area with a thin black border, containing 30 horizontal dotted lines for writing notes.



